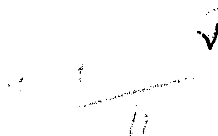
Supracoperta și coperta de *Petre Vulcănescu*

Desene din manuscrise

TUDOR ARGHEZI

SCRIERI

5

TÎLMĂCIRI

EDITURA PENTRU LITERATURĂ

PE MARGINI DE PAGINI

FRANÇOIS RABELAIS

GARGANTUA

Prietene care întîi m-ai fi citit,
N-aş vrea să fi rămas cumva nedeslușit.
Văzuși că nu e-n carte urît și rău nimic,
Spre-amărăciune,-aş vrea să zic.
E-adevărat, ea nu dă nici povețe
Şi alte lucruri să te-nveţe,
Decît să rîzi de glumă și de haz,
La supărare şi necaz.
Dacă ceva te roade într-ascuns,
Cartea ți-a și dat leacul în răspuns:
Să rîzi cu poftă,-n loc să plîngi de jale,
Căci, omule,-n făpturile-animale,
Rîsul e însușirea numai a dumitale.

PAUL VERLAINE

MON RÊVE FAMILIER

M-am întîlnit adesea, ca și cum ne-am fi scris,
Cu-o prietenă, tot alta și-aceeaș, noaptea-n vis.
Necunoscută totuș, din umbre tot pribege,
Mi-e dragă deopotrivă, și ea mă înțelege.
E smeadă? E bălaie?... Nu știu nici cum o cheamă:
Spus, numele, în șoapte, nici nu-l băgai de seamă.
L-am auzit, ca glasul, departe de pămînt,
Al celor duși de-a pururi, de-au fost și nu mai sînt,
Rătăcitor prin ceață, pierdut și așteptat,
Cînd și chemații vieții de-apoi și l-au uitat.
Căutătura-i rece, ca de statuie-nnaltă,
Se uită peste mine și-n lumea ceealaltă.

ARTHUR RIMBAUD

ADORMITUL DIN ŞANŢ

E-o groapă de verdeață, în care cîntă, lină,
O undă clătinată, cu fire de lumină
Şi horbotă-argintie prin foi și rădăcini.
E un izvor de munte, prin lume, prin streini.

Cu ceafa-n iarba rece, voinicul doarme dus.
E un oştean. Visează, culcat cu faţa-n sus,
Cu capul gol. E palid în aşternutul verde.
Un nor frumos, departe, deasupra lui, se pierde.

Cu cizmele-n patlagini, surîde-n asfinţit,
Ca un copil cuminte, bolnàv şi adormit.
Leagănă-l cald, Natură. Acoperă-l și-l strînge.

I-i frig. El nici sulfina nu o mai simte. Drept,
Stă nemişcat pe spate, cu mîinile la piept.
În coaste are două rupturi adînci, de sînge.

CHARLES BAUDELAIRE

CITITORULUI MEU

Prostia,-nșelăciunea, păcatul, îndoiala
Muncesc făptura noastră din veac, făr' de răgaz,
Şi noi hrănim în tihnă acest blajin necaz,
Ca niște ciungi, păduchii deprinși cu căptușeala.

Păcatele ni-s dîrze, mîhnirile — tiptile.
Îți recunoști rușinea și patima cu greu.
Stăruitor la ele te-ntorci, deși mereu
Cu dorul pocăinții, ștergîndu-ți lacrimile.

Încolăcit în perini, Satan divinizatul
Îți farmecă gîndirea și-o leagănă, isteț;
Iar al voinței tale metal de mare preț
Se risipește-n boarea ce-o iscă Necuratul.

În mîna lui stă jocul de fire ce ne poartă.
Dezgustul, tina, crima, mocirla ne atrag.
De Iad, pe brînci, tu, zilnic, te-apropii cu un prag,
Voios în bezna mare de-mpuțiciune moartă.

Sărac, stricat, copilul cu-o babă se-mpăreche,
Şi, morfolită, țîța i-o roade-ndeajuns.
Noi, ca și el, răpirăm plăcerile-ntr-ascuns,
Storcîndu-le de-o mîzgă de portocală veche.

Un stup adînc de demoni ne colcăie-n simțire,
Ca-ntr-un ciubăr o lume de mușiți și limbrici,
Și-n noi pătrunde-ncetul, val nevăzut și nici
Nebănuit, o moarte ce-adie-n vînt subțire.

Și dacă siluirea, otrava, steagul, focul,
Cuțitul încă semnul brodat nu și l-au pus
În țesătura unui destin prost și supus —
E nedestoinicie de-a înfrunta norocul.

Dar printre șerpi, pantere și àcvile sihastre,
De la maimuțe, scorpii și pînă la cățea,
Urlînd în îmbulzeală, grămadă, la zăbrea,
În cușca ticăloasă a viciilor noastre,

Jivina cea mai hîdă, mai rea și mai spurcată
E alta. Geme mută, pășește măsurat.
Ar înghițì pămîntul întreg într-un căscat
Și-ar sfărîma Tăria scrîșnind-o dintr-odată.

Urîtul! — Ochii-i turburi de plînsul nevoiaș
Visează tainic ruguri, săcuri, spînzurători.
Voi îl cunoașteți bine pe-acest călău gingàș,
Voi, frații mei, voi, sèmeni, fățarnici cititori.

BINECUVÎNTARE

Cînd printr-o hotărîre a voilor din Slavă
Veni pe lume ființa psalmistului firàvă,
Lăuza,-nspăimîntată și blestemîndu-și ceasul,
Cu pumnii strînși la ceruri își varsă tot necazul.

— « Cum nu-mi secași, Tu, sînii, ca să rămîie sterpi!
Și nu-ncolțì mai bine în ei un cuib de șerpi!
Afurisită fie ispita trecătoare
Din noaptea cînd fui prinsă furiș de cingătoare.

Că m-ai ales din lume femeie de rușine,
Să-i fie scîrbă tocmai bărbatului de mine,
Nu pot lepădătura s-o zvîrl măcar în foc,
Ca un bilet de seară, ascuns, strîns glomotoc,

Aceeaș ură, însă, cu care m-ai hulit,
Voi pune-o să-mi răzbune greșeala înzecit.
Spurcată buruiană, ieșită la lumină,
Îți voi usca lăstarul bolnàv, din rădăcină! »

Și spumegîndu-și fierea, și împroșcînd veninul,
Și neputînd pricepe ce-a întocmit destinul,
Ea singură ațîță rugul nestins, de munci,
Păstrat, în Iad, pedeapsă uciderii de prunci.

Păzit din Cer, ca bezna de jos să nu-l mînjească,
Dezmoștenitul simte beția îngerească,
Şi-n tot ce-i gustă limba, în tot ce-i soarbe gura,
Sfințit e dumicatul și sfîntă băutura.

Se zbenguie cu luna, vorbindu-i și cîntînd,
Însuflețit de pilda Golgòtei pe pămînt,
Și Sfîntul Duh, ce-i poartă tot pasul și-l îmbie,
Că-l vede vesel, plînge, ca pasărea zglobie.

Cine-i e drag se teme de el, și fiecare,
Jignit de liniștita-i cu sine împăcare,
Și căutînd să-l cruțe și să îl uite, parcă,
Răbdarea cu cruzime sălbatecă i-o-ncearcă.

Cu pîinea lui cinstită și vinul din pahar
Amestecă cenușe și un scuipat murdar,
Fățărnicia-i face s-arunce tot ce-atinge.
Un ins îl dă în lături, și altul îl împinge.

Femeia lui îl face-n răspîntii de ocară:
— « Fiindcă mi se-nchină, și-i sînt ca o comoară,
Îmi voi încinge fruntea, ca idolii, cu laur,
Căci vreau să-mi umple poala, silit, cu sălbi de aur.

Și beată de tămîie, de smirnă și căldură,
De sațiu, de metanii, de fum, de băutură,
Voi ști să iau și locul, de la bărbatul meu,
Batjocorit, al celui ce-i este Dumnezeu.

Și cînd voi fi de gluma și jocul meu sătulă,
În mîna mea gingàșă putere e destulă.
Voi pune-o apăsată pe piept și, cu cinci unghii,
Drept, inima,-n cinci locuri, prin coaste i-o înjunghii.

Ca pe un pui de mierlă ce-ncepe să se zbată,
Voi zmulge-o dinlăuntru, din piept, însîngerată,
Și, ca să-i dau o cină mai bună, mai aleasă,
Voi arunca-o vie cățelului subt masă. »

Spre cer, unde zărește un jilț și o minune,
Psalmistul își ridică smerita rugăciune,
Și lunga scăpărare a nimbului rotund
Priveliștile lumii dușmane i le-ascund.

— « Blagoslovit fii, Doamne, că este cu putință
Un leac de curățire adînc, prin suferință,
Și că această dulce, curată doctorie
Ne dă învrednicirea la sfînta bucurie.

Eu știu că îl așteaptă în văile senine,
În rînd cu heruvimii preafericiți, la tine,
Pe cîntăreț o strană la veșnicul ospăț,
Al cetelor de îngeri, și caut să mă-nvăț.

Știu că durerea este cea mai înnaltă treaptă
Spre care nici țărîna, nici omul nu se-ndreaptă,
Și că-mpletind cununa mea nouă, tu mă legi
Să birui lumea toată și timpurile-ntregi.

Podoabele cu pietre de preț și cu metale,
Lucrate-n giuvaere de chiar mîinile tale,
Nu-s de ajuns cereștei aprinse diademe,
Strălucitoare-n timpul de peste om și vreme.

Căci numai din lumină și rouă s-a făcut,
Din razele din vatra de zări de la-nceput,
Fața de care ochii nesemuiți, ce mor,
Sînt cioburi de oglindă, în frumusețea lor.

ALBATROSUL

Ca să petreacă, după un obicei al lor,
Corăbierii mării prind albatroşi din zbor.
Aceşti giganţi ai zării, cu penele de săbii,
Copilăroşi, în stoluri se ţin după corăbii.

Răpit abia din Slavă şi pus să umble, jos,
Arhanghelul Tăriei stîngaci e şi sfiios.
Arìpile-i atîrnă, şi-i zac, şi nu-i ajung,
Ca mînecile goale, din umeri, unui ciung.

Ce bleg e caraghiosul ceresc şi ce schilod,
Batjocură de glumă şi rîs pentru norod!
Un om în plisc luleaua i-o vîră şi-l îngînă,
Împiedecat în straie, cum şchioapătă, pe-o rînă.

Poetul e de-o seamă cu pasărea frumoasă:
Înfruntă vijelia şi arcul, şi nu-i pasă.
Dar surghiunit cu chiot şi singur în răstrişte,
Arìpa uriaşă nu-l lasă să se mişte.

PORNIRE-N SUS

Deasupra, peste lacuri, peste prăpăstii sparte,
Şi peste munţi, şi codri, şi nori, şi mai departe,
Şi dincolo de soare, mai sus, din zbor în zbor,
De lunile-nstelate şi de hotarul lor,

Sufletul mi se-nnalţă uşor în dimineaţă,
Şi ca înnotătorul, cînd undele-l răsfaţă,
Despică nesfîrşirea pieptiş, ca un bărbat
Cuprins de bucuria beţiei şi furat.

Ridică-te în Slava de aur, frăţioare,
Şi scaldă-te în albul văzduh de-mprospătare,
Şi soarbe din răcoarea ţinuturilor reci
Văpaia risipită prin care sprinten treci.

Din chinul întristării, urîtului, mîhnirii,
Împovărat de ceasul de-acum şi-al amintirii,
Eu pizmuiesc pe omul ce-şi rupe din călcîi
Pămîntul, ca s-ajungă în ceruri cel dintîi;

Pe cel cu gînduri zvelte, ca nişte ciocîrlii
Ce-şi iau în zori avîntul din scorburi spre Tării,
El înţelege graiul şi glasul, pe tăcute,
Al florilor deschise şi-al lucrurilor mute.

RĂSPUNSURI

Ca un altar, făptura te-aude și te-mbie:
Belșuguri de izvoade și semne-n piatră vie
Te-ndeamnă cu murmùr de voci nedeslușite
Și, neștiute, totuș îți par obișnuite.

Dar strînse prin ciudatul descîntec ce le-mbină,
Ca ziua cu-ntuneric și noaptea cu lumină,
Ca niște șoapte stranii, stinghere, ce se țes,
Miresme, sunet, fețe, din veac s-au înțeles.

Sînt unele miresme mai proaspete ca pruncii,
Mai dulci decît cimpoiul, mai verzi ca iarba luncii,
Și altele, trîndàve, trufașe și cumplite,
Cu izbucnirea mare a undei nesfîrșite,

Ca smirna, moscul, ambra, tămîia, dezlegare
Dînd simțului să cînte, și gîndului să zboare.

MI-ADUC AMINTE TIMPUL. . .

Mi-aduc aminte timpul cînd seminția lui
Umbla pe lume goală, ca albele statui.
Părechile cinstite, cu frunțile senine,
Se-mbrățișau la soare, și nu era rușine.
Curata sănătate, ca fluturii și crinii,
Nu se sfiia de văzul și-atingerea luminii.
Nici muma,-mbelșugată ca strugurii pe rod,
Nu-și sugruma copiii în pîntece, din plod.
Lupoaică, bucurată să-i joace și ațîțe,
Ea-și adăpa, în poală, popoarele la țîțe.
Omul putea fi mîndru de sine, să se vadă
Pe-atîta frumusețe stăpîn fără tăgadă,
Cînd poamele pietroase, cu carnea tare, toate
Voiau a fi furate, cuprinse și mușcate.

Ai căuta acuma părechile acelea,
Să nu-și îmbrace trupul, să nu-și ascundă pielea.
Te trece groaza. Rece, o negură te-ngheață.
Stai cu momîia-n față, gătită, o paiață.
Atîrnă dintr-un umăr o arătare strîmbă,
Pornesc dintr-o cocoașe și-n șolduri se scălîmbă.
Strigoi uscați și stîrvuri corcite-ntre măscări
De coapse-ncovoiate și frînte din spinări.
Un Dumnezeu al scîrbei și mare temnicer
Le-a pus de mici o fașe și scutece de fier.

Noi frumuseţi, de noapte, pe timpuri neştiute,
Se zbat în umbra zilei de-acù, să ne sărute.
Obraji mîncaţi de-o bubă ascunsă, moştenită,
Mădùva vătămată, scînteia ofilită,
Păcate necitite şi rîvne ticăloase,
Tot frumuseţi corcite de putredele oase.
E născocirea noastră, chircită şi bolnàvă.

Să închinăm prinosul ei fără de zăbavă
Omului vechi şi vremii de mare sănătate
Şi tinereţii celei de-a pururi preacurate,
Cu ochii cum îi unda de limpede, şi care
Împrospătează viaţa cu mùrmur şi răcoare,
Cu fragede miresme, şi darnică-n neştire,
Ca pasărea, ca floarea, ca vîntul cel subţire.

MUZA BOLNAVĂ

În zori, de-abia trezită, tu sùferi, soră dragă,
Înfricoşată încă de ce văzuşi în vis,
De piept cu nebunia şi spaima, noaptea-ntreagă,
Muncită pe-ntuneric, ca-ntr-un mormînt închis.

Cu ce fel de vedenii şi arătări colindă
Făptura ta uşoară tărîmul adormit?
A fost un gol de neguri cu aburi de oglindă,
Şi parcă visul nopţii în el te-a prăvălit.

Aş vrea ca sănătatea miròsului ţărînii
Să-ţi umple de dogoare şi-nsufleţire sînii,
Şi creştinescul sînge să-ţi gîlgîie-n călcîi.

Cu sunetele multe din graiul vechi, aş zice,
Împărechiate-n ghierul lui Febus, cel dintîi,
Şi-ntr-al lui Pan, stăpînul belşugului de spice.

DUŞMANUL

Mi-e răscolită viața de neguri și furtună
Și rar a stat cu raza de soare împreună.
Lovită sau de fulger, bătută sau de ploi,
Grădina-i părăsită, și pomii mei sînt goi.

Ajuns în toamnă, poate să-mi pară timpul bun,
Ca să mă duc cu grebla pămîntul să-l adun,
Împrăştiat departe de florile alese,
Și să-ntocmesc grădina la loc, precum fusese.

Dar cine ştie dacă răsadele visate
Vor mai găsi prin huma grădinii dezgropate
Cu ce să dea tulpina, bobocii sau verdeața?
Vai, vremea ne mănîncă pe nesimțite viața!

Duşmànul care-o roade, din ţandără, din moaşte,
Din vlagă risipită trăiește și renaște!

O MORTĂCIUNE

În ziua ceea blîndă, de primăvară-n floare,
Îți mai aduci aminte ce-a fost și ce-am văzut?
În drum, de-a curmezișul, zăcea mustind la soare
O mortăciune lungă-ntr-un zmîrc de cheag stătut.

Lovită ca de-o streche, călcată de dogoare,
Cu pulpele deschise și-ncinsă de călduri,
Își desfăcea agale, și cu nerușinare,
Și împuțit un pîntec scăldat de vărsături.

Arșița tăbărîse năvalnic pe puroaie,
Să le răscoacă bine și, gata la soroc,
Să-nnapoieze vieții, acum, din măruntaie,
Mai mult decît strînsese ea-n vreme la un loc.

Și se uita și cerul cum fosta lui făptură
Dospea din mădulare-n cuprinsul lui senin
Și da pe dinafară din ea ca o fiertură,
Duhnind atît de tare, că ne-a venit leșin.

Un roi de muște negre urzea-mprejur o plasă,
Și colcăia-ntre șale o mîzgă, roi de roi,
Amestecat cu mùșiți și cu scursoarea grasă
În clocote mocnite de zmoală și noroi.

Şi totul laolaltă, tîrît în frămîntare,
Creştea, scădea în valuri, stîrnit sau potolit,
De s-ar fi zis că hoitul, trezit de o chemare,
Învie să trăiască mai tare și-nsutit.

De-abia o schiță ștearsă, ca o nedumerire,
Tiparele pierindu-i, rămase din tipar,
Reîntregit aproape mai mult din amintire,
Ca-n lucrul zugrăvelii, al unui iconar.

Dintre ciulini și bozii, ascunsă, o cățea
Ne urmărea să trecem de maldărul de oase,
Pîndind o clipă-n care să ia din nou putea
Bucata sfîşiată pe care o lăsase.

— « La rîndul tău, vezi bine, și tu vei fi la fel
cu ele,
Cu leșul, cu duhoarea, cu drojdiile lui,
Luceafărul și visul nefericirii mele,
Aleanul meu și leacul pe care mi-l dădui.

Aidoma, fecioară gingàșe și curată,
După citirea sfintei molitve de prohod,
Cînd ți-ai pierdut surîsul ceresc, nevinovată
Vei mucezi-ntre rîme și hoituri de norod.

Atunci, iubito, spune-i și viermelui tău, care
Te va mușca de buze cu cîte-o sărutare,
Că mi-au rămas păstrate, din tot ce mi-ai adus,
Lumina frumuseții și-obîrșia de sus.»

FABULE

PREFAȚĂ

Fabulă se cheamă vechea corcitură
Dintre pilda bună și caricatură.
O minciună blîndă-n care se prefac
Hazurile snoavei scurte-n bobîrnac.
Încă de pe vremea robului Esop,
N-a fost încercată fără tîlc și scop,
Și întotdeauna, de la el încoace,
Ea în loc de oameni pune dobitoace.
Le dă grai și slavă, și dregătorii,
Ca-ntr-un basm anume scris pentru copii,
Arătînd că vite, fiare, tîrîtoare
Se-nrudesc cu omul, mai cu fiecare;
Că-i fățărnicie și-ntre animale:
— « Sînt al Dumneavoastră, sluga Dumitale ».

Din poeții droaie, neaoși sau străini,
Fabuliștii-n lumea toată sînt puțini.
Ca să dai de dînșii, trebuie să sări
Peste cîte două, trei și nouă țări,
Și atunci, fumîndu-și pipa și tutunul,
Într-un colț de lume dai de-abia de unul.
Genul, cum se zice,-i rar și greu, și cere
O întorsătură-n punctul de vedere,
Și prin glumă crudă, spre deosebire,
Fabula-și petrece firul ei subțire.
Numărînd pe nume, fabuliștii nu-s
Decît cinci sau șase, și Krîlov e rus.

Îi lipesc o foaie cărții, la cotor,
Ca o lămurire de traducător:
Căci originalul nefiind de față,
Parcă trebuința cere o prefață.
Tîlmăcirea-n versuri, carte de pe carte,-i
Ca un rînd de nasturi și mărgele sparte,
Scoase din săltarul lexicului gros:
Fără gînd, cuvîntul trece găunos,
Ca de-a lungul unei sîrme sau vergele
Cheia fără broască, șirul de inele;
Gîndul, ca un suflet, i-a pierit și, moartă,
Vorba stă căscată-n stihuri, ca o poartă
Dată de părete într-un fum de ceață:
Nici că se zărește fosta mogîldeață.
Pline în limba-ntîia, goale-n limba nouă,
Vorbele-s ca niște coji, în coș, de ouă.
Luat pe ac, cuvîntul puricat în dește,
Nu se mai lovește, nu se potrivește.
Gîndul pe de lături lunecă, și iese
Altul înțelesul celor înțelese.

Nevoind să fie treaba în zadar,
Am lăsat deoparte vorbele,-așadar,
Și-am pornit din gîndul care le-a mînat;
Orice gînd se-ncheie-ntr-un cerc ori un pătrat
Și ghicești îndată ce începi să-l spui
Pînă unde duce mărginirea lui.
Deci, lăsînd să zacă vorba cît mai des,
Am umblat cu plodul ei și l-am ales.
Cititorul cărții-i îndemnat să cate
Unde bate miezul și-unde nu mai bate.

LINGUȘITORUL

Lingușitorul, cum se cheamă,
Va zice: — « N-ai băgat de seamă
Că toți se uită numai la Matà?
Ieri se găseau strînși undeva
Vreo treizeci și ceva de inși
Din cei mai însemnați și mai distinși.
Venise vorba că se întrebară
Cine-i mai demn de cea mai mare cinste-n țară. . .
Nici nu-ți închipui cîtă prețuire
Îți dau, — nu ei, ci-ntreaga omenire. »

Aveai pe mînecă un fulg închipuit:
Ți-l ia, cu vicleșug și-n pipăit,
Și dacă scama, cu adevărat,
Rămîne-n barbă de la pieptănat,
Șiret îți spune: — « Vai, cum ai albit,
De-o zi, de cînd nu ne-am mai întîlnit! »
Ori, altădată: — « Nu mă mir
Că nu ai alb în păr, văd, nici un fir ».

Dacă vorbești, el face semn și cere
Celor de față, tuturor, tăcere.
După ce spui ce-ai fi avut de spus,
Din locul lui îl vezi că sare-n sus,

Aprobă zgomotos, aplaudă,
Se gudură, te laudă:
De la-nceputul lumii, ar vrea să știe, cine
A mai putut grăi ca tine?

Te duci să-ți cumperi o încălțăminte,
El te-nsoțește: — « Ține minte
Că nicăieri n-ai să găsești sandale
Frumoase ca piciorul Dumitale ».

— « Nu ți-e prea cald? Nu ți-e prea rece? »
Îți face loc, te ține, te petrece...
În fel și fel de chipuri
Te-nvăluie cu ciripiri și cu tertipuri.
Fă-ți gluma cît mai proastă: el e gata,
Și-ți dă cu hohotul de rîs răsplata.
Își roade pumnul: parcă-i vine
Să moară de plăcere și rușine.

La masă nu mai poate
De vinul bun, de felurile de bucate.
Mărturisește: — « Praznic mai bogat
Și mai gustos nici nu s-a mai mîncat ».
Îți tot vorbește, numai pe șoptite,
Parc-ar vorbi de lucruri tăinuite,
La care ceilalți oaspeți nu au drept.
Duce la gură mîna și la piept
Și-n toate felurile se preface.

Dar Dumitale tocmai asta-ți place.

LA FONTAINE

BROASCA ȘI VACA

Broasca mică și zevzeacă
A zărit păscînd o vacă.
Și uimită de mirare
Că o vede-așa de mare,
S-a-ntrebat cum a făcut
Gogeamitea de-a crescut.
— « Știu eu bine, zice, las', că...
Parcă vaca nu-i tot broască?
M-am gîndit și am aflat:
S-a silit și s-a umflat!
Eu mă jur pe cinstea mea
Să mă fac taman cît ea.
O ajung, ba o și-ntrec!
De n-o fi cum vreau, mă-nnec. »

Așezată-n patru labe,
Între tinere și babe,
A-ntrebat dacă-mprejur
Este loc și mal destul,
De nu-i cerul prea aproape,
Cum sticlește dintre ape,
Să nu-l ia, Doamne ferește,
În spinare cînd o crește.

Broaştele s-au adunat —
Stau turceşte, ca la sfat;
Unele c-un ghem în poală
Împletesc ciorapi de şcoală
Pentru dracii de brotaci,
Buni băieţi, dar cam săraci,
Şi un dar de primăvară
Pentru broasca profesoară.
Altele, din cîrd, mai mari,
Şi-au fost pus şi ochelari.
Şedeau rînduri, ca la teatru,
Vreo trei sute sau vreo patru,
Roată, strînse-n depărtare,
Broaşte mici cu broasca mare,
Cu mînuşi pînă la coate.
Numai trîntorii broscoi
Aţipeau culcaţi pe spate-n
Leagăne de mîluri noi.

Broasca iar se lăuda:
— « În curînd mă veţi vedea
Lată-n piept cît o saltea!
În păşunea verde, grasă,
Voi fi eu cea mai frumoasă!
Nu mai vreau din zmîrc să cînt,
Şi-mi fac case pe pămînt.
Dar mă leg să nu mă las:
Le clădesc cu turn şi ceas.
Şi pe toate-o să vă-mbuib:
O să vă trimit la cuib
Fel de fel de bunătăţi,
Să vă lingeţi pe mustăţi.
Brînză proaspătă de vaci,
Cu smîntînă şi colaci.
Dimineaţa, pe la şapte,
Vă trimit cafea cu lapte.

Că, de lapte, nu-s ca vaca,
Să-l iei numai cu bărdaca.
Nu ştiu de m-oi mulțumi
Cu zece vedre pe zi.
Sînteți gata? Eu sînt gata! »

E-n picioare toată ceata.

Din rărunchi și subsuori
S-a umflat de zece ori.
— « Am ajuns-o?... Da... surată? »
— « Nu... Mai umflă-te o dată! »
— « E destul? » iar a-ntrebat,
După ce s-a mai umflat.
— « Dragă, vai de maica mea,
Nu mai te-ncăpățîna,
— Zise sora ceealaltă. —
Stai frumos și las-o baltă. »
— « Nici măcar nu se cunoaște! »
A mai spus un pîlc de broaște,
Gospodine cu simțire.
— « Ba mai fac o opintire! »

Și cînd iar s-a opintit,
Broasca șubredă și mică
S-a umflat şi a plesnit,
Și s-a spart ca o bășică.

Nu putea, copiii mei,
Să rămîie-n pielea ei?

COCOŞUL ŞI MĂRGĂRITARUL

Cocoşul, zgîriind în bălegar,
A dat de un mărgăritar,
Şi-l duse la ceasornicar.
— « Se vede, — zise, — că-i un lucru rar
Pentru boierii bunei-cuviinţe.
Nu-mi dai pe el o mînă de seminţe? »

LUPUL ŞI MIELUL

Cum se va face-ndată arătare,
Dreptatea e de partea celui din doi mai tare.

Un miel se adăpa din unda lină,
Amestecată cu lumină.
Un lup flămînd sau poate şi sătul
(Ajunge să fii lup, şi-i prea destul)
A speriat pe bietul miel,
Pocindu-se la faţă şi răcnind la el:
— « Cum îndrăzneşti să turburi apa mea?
(Ca şi cum apa de băut a lui erea.)
De-atîta neiertată îndrăzneală,
Vei da îndată socoteală! »

Find mielul crud, nepriceput la toate
Temeiurile de proprietate,
El n-a luat seama, mai ales,
Din ce i-a spus, decît la ce-a-nţeles.
— « Măria Ta, — răspunse, — mi se pare
Că nu e loc de-atîta supărare.
Nu pot să-ţi turbur apa, căci, mă rog frumos,
Eu mă găsesc pe malul ei mai jos.
De sus, de unde stai, pînă la mine,
Sînt zece stînjeni şi mai bine. »
— « O turburi! zbiară fiara. De àltfel, am ştiut
Cînd m-ai bîrfit anul trecut. »

— « Anul trecut nici nu eram născut.
Dovadă că mai sug la țîță. »
Răspunsul drept al mielului l-ațîță:
— « De n-ai fost tu, atuncea frate-tău
E cel ce m-a vorbit de rău. »
— « Frați n-am avut, nici n-am. »
— « Atunci vre unul ce ți-e neam. . .
De nici o trecere eu nu m-am bucurat
La voi, la tîrlă, la ciobani și-n sat.
Puterea mea jignită, prin urmare,
Îmi cere răzbunare. »

Și fără altă judecată
Sfîșie lupul mielul la apa tremurată.

MUSCA ȘI CALEAȘCA

Pe la dealul jumătate,
Caii, frînți de greutate,
Și caleașca s-au oprit.
Drumu-i greu și povîrnit,
Surugiu-i obosit,
Biciul nu e de folos.
Călătorii se dau jos,
Ca să facă mai ușoară,
Cu opt pîntece,-o povară
Ce crescuse
Cu dăsagi și catrafuse.
Lumea, popa și-o nevastă
Stau acum în praf și-adastă
Să urce droaga la coastă.
O arșiță de cuptor
Arde vlaga tuturor,
Și, de sete,
Limba-n dinți, ca un scaiete,
Se răscoace și se uscă.

Dar s-a și ivit o muscă.
— « Roiul meu juca în soare, —
Zise, — strîns la o gustare.
Și văzînd cîtă v-ați dat
Multă bătaie de cap,

Mi-am zis că ar fi păcat
Să nu viu și să vă scap
De sudori și de căldură
Și din mare-ncurcătură.
Hai, cu mîinile, cu gura,
Să urnim din loc trăsura.
Puneți umărul odată
Cîte doi și trei la roată.
Nimeni să nu stea din muncă
Pînă ce nu dau poruncă. »

— « Eu te-aș întreba ceva, —
Zise unul, careva, —
Ce rost ai domnia-ta? »

Zise musca: — « Miră tare
Așa soi de înfruntare,
Cînd cu-atîta bunătate
Îmi iau drept de-ntîietate.

Pîntecoși ca niște ploști,
Voi ședeți ca niște proști,
N-aveți cine să vă-nvețe.
Vă dau ghiers eu, și povețe,
Și în loc să mulțumiți
Iată ce fel mă primiți.
Să nu mă apuce mila,
Că fac binele cu sila?! »

Musca trage rotogoale,
Bîzîie și dă tîrcoale,
Nimeni nu o mai întreabă
Ce și cum se află-n treabă.

Musca,-n coada calului,
Iese-n vîrful dealului.

Cînd caleaşca fuse sus,
Musca zise: — « Ce v-am spus?
N-ajungeaţi voi fără mine
Niciodată-n deal cu bine. »

Popa zise: — « Se prea poate
Musca să aibă dreptate.
A vroit s-ajungă ea
Fiindcă zborul n-o ţinea
Ca să se ridice sus
Şi-a ştiut unde s-a pus.
Totul e să înţelegi
Locul cum să ţi-l alegi. »

ALBINELE ŞI TĂUNII

Fără-ncîlcire şi zăbavă,
Cunoşti pe meşter la ispravă.

Un fagure de miere, găsit în pomi de unii,
Veniră să li-l ceară, cu drepturi, bărzăunii
Şi să li-l ia de-a binele.
Se-mpotriviră însă cu ghimpii lor albinele.

Aleasă fu o viespe să judece, -aşadară,
Al cui e giuvaerul de miere şi de ceară,
Cu martori de tot soiul, care-au jurat şi-au spus
Cum au văzut că roiuri zburau în jos şi-n sus,
Că nişte gîze slabe, cu àripile sure,
Munceau din zori în noapte prin scorburi,
în pădure.

Dar drepturile totuş stăteau nelămurite,
Căci muştele-ntre ele păreau asemuite.
Furnicile, -ntrebate, n-au fost nici ele-n stare
Să dea o lămurire atothotărîtoare.
— « Mă rog, de ce atîtea palavre şi cuvinte?
Zise-o albină mai cu minte.
De şase luni de zile tărăgăniţi. Mi-e frică,
De-atîta amînare, că fagurii se strică.

E timp ca judecata să judece degrabă,
Pe cînd ea tot ascultă, gîndeşte şi întreabă.
Ce mai încoa şi-ncolo? Să ţinem o prinsoare:
Puneţi-ne-mpreună la lucru, cît e soare,
Şi noi, şi bărzăunii vom face-aci, de faţă,
O ceară cu dulceaţă,
Un fagure cu miere.»
Albinele dădură un mùrmur de putere.
Tăunii şovăiră, tăcuţi, şi se-arătară
Neputincioşi să-njghebe şi lacrima de miere,
Şi horbota de ceară.
Iar fagurele gìngaş, furat din buduroi,
I-l dete judecata albinei înnapoi.

PURICELE

Un purice pişca un om din cale-afară
Şi-l băşică, pitit în subsuoară.
Şi-a scos mereu cămaşa. De prisos
A dat-o şi pe faţă şi pe dos,
Şi-a puricat-o-ncet, din loc în loc.
Că-i şi venea să şi-o arunce-n foc;
Cum se-ntindea şi aţipea culcat,
Îl întorcea şi puricele-n pat.

— « Doamne din ceruri, rău mă mai mănîncă!
Cum îl mai rabdă-nţelepciunea ta adîncă?
Stîrpeşte-i, — zise, — spiţa blestemată
Şi lasă-mă s-adorm şi eu odată. »

Ca să strivesc un purice, şi eu
Cer ajutor la bunul Dumnezeu,
Căci alta nu e de făcut.
Cum să te lupţi, şi-n zale şi în scut,
Cu puricele nevăzut,
Şi căruia, călare sau pe targă,
Nempiedecat să mişune, să meargă,
Hrănit, oriunde te-ar fi-mpuns,
Nu-i pute locu-n care stă ascuns?

STĂPÎNUL ŞI MĂGARUL

Unchiaşul călare trecînd, pe măgar,
Dădu de-o păşune-aşadar,
Frumoasă şi gospodărească,
Şi-i dete măgarului drumul să pască.
Începe să zburde măgarul
Prin iarba ca măgăritarul.
Se scaldă, se-ntoarce pe şale,
Nu-i vine să şadă şi nici să se scoale,
Se culcă, se-ndoaie pe brînci,
Să tot te întinzi şi tot să mănînci.
Dar iată, se-arată stăpînul
A cui e păşunea şi fînul.
— « S-o ştergem! îi strigă unchiaşul,
Că vine vrăjmaşul. »
— « De ce? Că te temi să mă ia?
Ţi-e milă de spinarea mea?
Te-apucă părerea de rău
Că n-oi mai fi măgarul tău?
Că nu o să-mi puie samar îndoit,
Că n-o să mai fiu răsplătit
Şi răsfăţat atîta
Cu parul şi bîta?
De ce te mîhneşti? »

Nu-i vorba, bădie, al cui măgar ești,
Al tău ori al lui,
Să nu fii, e vorba, măgar nimănui.
Că-i unul sau altul, că-i Stan ori că-i Bran,
Oricare stăpîn ți-e dușman.

ŞARLATANUL

De cînd se trec pe lume anii
Nu au lipsit, ştiut e, şarlatanii;
Ba spiţa lor împuie din belşug
Dascăli dibaci și tari în meșteșug.

Unul din ei se lăuda odată,
Meșter în tîlc și-n vorba strecurată,
Că e destoinic, nu numai pe mut
Să-l facă să grăiască și limbut,
Dar că dă ghiers de oameni și la vite,
Chiar dobitoacelor nepotcovite.
Spunea: — « Eu fac, de vreți să m-ascultați,
Catîrii profesòri și advocaţi ».
Se lăuda așa, nerușinatul,
În tîrg, de-a lungul şi de-a latul.

Aflînd şi prinţul, prin boieri,
Cîte priceperi avea el şi ce puteri,
Dete porunci să vie la palat,
Să afle ce-i din spusa lor adevărat.
Şi el veni cu chivără şi-nzorzonat.
— « Am un măgar în grajd, o frumusețe,
Și-ar vrea vorbirea-ntortochiată s-o învețe,
S-ajungă şi el orator. »
— « Nimic, răspunse şarlatanul, mai ușor! »

De cheltuieli ca să-i ajungă,
Prințul îi dete aur mult, o pungă,
C-abia în zece ani avea să fie
Burduf, școlarul, de filosofie.
Curtenii-i zic: — « Să bagi de seamă,
Domnule Nuștiucumtecheamă.
Cu prințul nu-i de joacă, și te-așteaptă
Pedeapsă aspră, însă dreaptă.
Să nu dai greș, că spînzură în piață
Momîia leșului matale de paiață.
Nu te băga, de nu te simți în stare
Să faci un doctor cu patru picioare. »

Meșterul zise: — « Vom vedea.
În zece ani dă ortul popii careva,
Din trei cîți sîntem, țineți minte bine,
Măgarul, prințul și cu mine. »

LUPUL CIOBAN

Un lup mîncase, cu încetul,
Din turmă mieii ei tot anul
Şi se crezù deştept, şiretul,
Să facă-apoi şi pe ciobanul.

Şi-a pus opinci, iţari, cojoc,
Şi-n bete fluierul de soc,
Şi, meşter nentrecut în dibăcie,
Ar fi fost parcă ispitit să scrie
Cu slove roşii, de ţidulă:
« Eu sînt ciobanul vostru », pe căciulă.

Se-apropie de staul şi cioban,
Care dormea cu capul pe buştean.
Dormeau şi cîinii, şi dormea
Turma, şi ea.

Făţarnicul, crezînd să-nşele
Îndeosebi pe mieluşele,
Adaose la port şi glasul.

N-aduce însă anul ce aduce ceasul,
Şi s-a stricat dintr-o greşeală
O-ntreagă bună socoteală.

Căci ghiersul lui trezì ciobanul,
Dulăii, turma, toroipanul.
Biet măscăriciul, încurcat în straie,
Nu mai putu să scape de bătaie.

De-ai lua-o, javră, iute sau domol,
Tot, într-o zi, te dai de gol.

COARNELE CERBULUI

Se oglindea un cerb în iaz,
Înfumurat, dar cu necaz.
La niște coarne mîndre și mărețe
Răspund niște picioare, niște bețe.
Ce cap și ce copită!
Împărechierea e nepotrivită.

Sus, ramurile se lovesc de cer și curcubeie,
Și, dedesubt, de-abia niște crîmpeie
Cu pasul strîmb, pe vîrfuri, și sucit.
« Tare-s frumos, — își zice, — dar tare-s și
pocit. »
Vorbind așa, cu vorbe ca și noi,
L-a pus pe cerb pe fugă un copoi,
Și ca să scape teafăr, el, ușure,
A nimerit de-a dreptul în pădure.
Acolo, coarnele-l încurcă,
Ori își scoboară capul, ori și-l urcă,
O ramură de corn în cîte-o cracă
Împiedecînd picioarele să treacă.
Coroana lui bogată, răzbind prin cîteșicîte,
I-o scapă de primejdii picioarele urîte.

Atunci se dumirește și-nțelege
Cît îl slujesc podoabele de rege.

MĂGARUL ȘI CÎINELE

Măgarul blînd și cîinele la fel
Mergeau la drum, măgar lîngă cățel,
Și cu stăpînul după ei,
Tăcuți cîteșitrei.
Stăpînul adormì într-un imaș.
Păștea măgarul drăgălaș.
Murind de foame, cîinele îi spuse:
— « Ai o dăsagă printre catrafuse.
Apleacă-te nițel pînă la cîine,
Să ia și el un drob de pîine. »

Măgarul, socotind c-ar pierde
O gură de pășune verde,
Rămase surd, și doar întru tîrziu
Dete răspuns: — « Așteaptă-mă că viu.
Și-așteaptă și jupînul să se scoale,
Și intri-ndată-n drepturile tale.
Are să-ți dea taìnul cuvenit.
Nu te grăbi: nici eu nu sînt grăbit. »

Dar nu știu cum ieșì ca din pămînt
Un lup, și el flămînd.
Măgarul cheamă cîinele într-ajutor.
— « Fii, dragul meu, mai înțelegător,
Zise Grivei, și nu te turbura,
Pîn' ce stăpîn' tu nu s-o deștepta.

Nu te grăbi: nici eu nu sînt grăbit.
Duminică de-abia te-au potcovit.
Ai, slavă cerului, potcoave noi.
Dă și tu cu copitele de dinapoi. »

A dat? N-a dat?
Nu mai cutez să spui ce s-a-ntîmplat.

ŞOBOLANUL CUVIOS

Un şobolan scîrbit de lume —
Nu-l ştiu pe nume,
Dar l-aş cunoaşte, dacă l-aş vedea,
Ori după grai, ori pe giubea —
Într-o-ntristată după-prînză
S-a-nstrăinat, ascuns într-un burduf de brînză.
Smerit, călugărit,
Şi cu canonul lui de schit,
Nu-i mai lipsea nefericitului nimic:
S-a îngrăşat şi s-a făcut voinic.
Căci Dumnezeu e milostiv cu cei
Ce se-ngrijesc de pielea de pe ei.

Odată, apăsaţi de un năduf,
Trei şobolani veniră la uşă, la burduf.
Vestita capitală a patriei, Chiţcanii,
O-mpresuraseră duşmanii:
Pisicile şi cotoşmanii;
Şi deputaţii ei mergeau din ţară-n ţară
Să capete-ajutoare dinafară,
Cerînd cîte ceva, cîte puţin,
Cît inima-l mai lasă pe creştin.
— « Dragilor, — zise către-aceşti, —
Nu mai slujesc la cele pămînteşti.
Ce poate face un sărman
De pustnic, dac-ar fi şi şobolan?

O să mă rog lui Dumnezeu
Dintru adîncul sufletului meu
Să vă ajute, să vă dea izbîndă,
Şi poate să aveţi noroc. »

Sfîntul, mîhnit, cu voce blîndă,
Închise bine uşa burdufului, la loc.

BROASCA-ȚESTOASĂ ȘI IEPURELE

Pentru scurtare,-n povestirea mea,
Broaștei-țestoase o să-i zicem Ea,
Și iepurele — El se va chema.
Încolo, tîlcul ei cu cel din cărți e cam la fel.

Ea puse rămășag cu El:
— « Vrei să te iei la-ntrecere cu mine?
M-aș prinde că te bat, vecine! »

Îi spuse Ea. Răspunde El: — « Țestoasă,
Ce, nu ești sănătoasă?
Cu mine tocmai tu te pui? »
Dar Ea răspunde la-nfruntarea lui:
— « Cu toate astea, țin prinsoare! »

El se-nvoì, jignit, și fiecare
Lăsă zălog la o răchită verde
Cîștigul ce-l va pierde cine pierde.
Pe noi nu ne privește cum s-au înțeles
Și ce judecător a fost ales.

Iute cum e, și sprinten, El
Din patru fugi ar fi ajuns la țel.
Dar îi e scîrbă de-a porni cu Ea la rînd
Și-a cîștiga prinsoarea prea curînd.
Miroase iarba, roade. Treapta lui îi cere
Să-nceapă cu întîrziere.

Ea-și vede, liniștită, de drumul din nucet
Și se grăbește-ncet, încet.
Disprețuind prinsoarea, El se joacă.
Dar cînd a mai rămas de străbătut oleacă,
Iată că și El pleacă.
Pornește ca săgeata.

La ce folos! Prinsoarea lor e gata!
Căci fără ca povestea mea să mintă,
Ea și-ajunsese cea dintîi la țintă.
Țestoasa zise: — « Ce-ar fi, frățioare,
De-ai mai căra și-o casă tu-n spinare? »

STEJARUL ȘI GHINDA

Un grădinar, mirat din cale-afară
Că pepenele crește-n vrej ca pe o sfoară,
Zicea că Dumnezeu, fără-ndoială,
S-a înșelat la socoteală
Cînd zămislise lumea și pe om.

« În locul lui, eu l-aș fi pus în pom.
Colea-n copaci frumos ce i-ar mai sta:
Copacul mare, poama tot așa!
Nu s-a gîndit Cel veșnic ca, măcar,
Să-ntrebe-n treacăt și un grădinar.
De nențeles, o ghindă cît un degetar
Să se răsfețe tocmai în stejar,
Și pepenii, săracii, aninați de-o vînă,
De-a bușile să se tîrască prin țărînă.
E o scăpare mare din vedere,
Și-mi pare rău că n-am nici o putere! »
Își zise grădinarul înțelept,
Mîhnit că e și om deștept.
Că,-ntr-adevăr, nu-i mai da gîndul pace,
Văzînd că ce nu trebuie se face.

Atunci, se-ntinde subt stejar și doarme dus.
O ghindă s-a desprins de sus

Și l-a lovit în nas, ca dracul.
Nemulțumitul înțelese bobîrnacul.
Frecîndu-și locul nimerit în vis:
« Bine că n-a fost pepene! » și-a zis.

VULPEA ȘI STRUGURII

Pribeagă și lihnită de foame, dă de-o vie
Cu niște struguri rumeni, frumoși, de razachie.
Ciorchinii-s plini, și vulpea, de sine înțeles,
Ar fi mîncat cu poftă și nici n-ar fi ales.

Dar, la-ndemîna labei, o-mpiedecă s-ajungă
Pînă la ei zăbreaua ulucilor prea lungă
Și ghimpii-n care gardul e prins și împletit.
Ciorchinele-i aproape de bot. S-a tot sucit,
S-a ridicat, se-nțeapă și-i lasă gura apă.
« Ce struguri verzi și acri! oftează. Nu-s de teapă
Și-s prea cruzi. Mie gustul ce-mi place-i
de stafidă.
Nu-mi strepezesc eu dinții cu-această aguridă. »

CÎINELE ŞI UMBRA

În lumea noastră ce ni se năzare
Ne poate amăgi pe fiecare,
Dar căpiaţii şi nebunii umblă
După nălucă, după umbră.
Ei ne-amintesc, cu scop sau fără scop,
De cîinele strămoşului Esop.

Trecînd pe punte, nu ştiu ce miròs
L-a păcălit să caute în jos.
Ori boieresc, ori cîine de la tîrlă,
El se uita tot într-o gîrlă
Şi, de boier ori de cioban,
Ducea în dinţi tot un ciolan.

Dar umbra-n rîu l-a ispitit
Cu alt ciolan, mai mare şi-ntreit.
Vrînd să-l apuce, se aruncă-n apă,
Pe cînd ciolanul bun din gură-i scapă.
Era cît pe aci să se şi-nnece
În apă goală, turbure şi rece;
Şi-abia ieşind la mal, sărmanul,
Pierduse-n iaz şi umbra, şi ciolanul.

Ca-nvățătură, să rămînă
Proverbul înțeleptului plugar:
Nu da, băiete, vrabia din mînă
Pe cioara, zic, din par.

CORBUL ŞI VULPEA

Cumătrul corb ţinea-n plisc o bucată
De caşcaval, furată.
Cumătra vulpe, trasă de miròs,
Vorbi cu el de subt copac, de jos:
— «Măria Ta, — îi zise, — să trăieşti!
Că tare mîndru şi frumos mai eşti.
De-ai fi la ghiers cum te arăţi la pene,
E lămurit, cu ochi şi cu sprîncene,
Nu vreau să mint, dar nici nu vreau să neg,
Că eşti minunea codrului întreg.»
El, măgulit de-această cuvîntare,
Voì să dovedească ce-i în stare:
Deschide pliscul, caşcavalul cade.
Vulpea i-l ia şi-i ţine, cum se cade,
O altă cuvîntare: — «Domnul meu,
O să te-nvăţ acum ceva şi eu.
Linguşitorii se înfruptă de la cei
Ce cască gura ascultînd la ei.
Lecţia mea, văzuşi, nu te-a costat
Decît un colcovan de caş furat.»

GREIERELE ȘI FURNICA

Și-a pierdut vara cîntînd.
Greierele, și, flămînd,
A văzut, așa, deodată,
Pornind viscolul să bată.

Nu se pomenea fărîmă
De gînganie sau rîmă;
Și nemaigăsind nimica,
Dete fuga-mpleticit
La vecina lui, furnica.

Mușuroiul sta clădit,
Plin cu tot ce-ai fi rîvnit.
Magazia cu făină
Era subt o rădăcină;
Și, la rînd, în multe caturi,
Erau saci cu mei pe paturi.
Adunați într-o firidă,
Sîmburi roșii de stafidă.
În dulap și-ntr-un sertar,
Mălai galben și zahăr.
Ouăle cu coaja mică
Erau ouă de furnică,
Căci cumetrele își fac
Prăjituri și cozonac.

Într-un beci închis cu scoabe,
Boloboace: struguri boabe.
Va să zică, un belșug
Rînduit cu meșteșug.

— « Mă rog, maică, dumitale,
Sînt în picioarele goale.
Am rupt opinci și obiele,
De calc de-a dreptul pe piele.
Straie, ce mai am pe mine,
De gol ce-s, mi-e și rușine.
Am rămas de capul meu,
M-a uitat și Dumnezeu. . .

Luat de vînt, tîrît de apă,
Plăpînd ca foaia de ceapă,
Încă de la arătură
N-am mai pus nimic în gură.
Să mă ierți, de nemîncare
S-a prins burta de spinare.
Uite ce ți-aș fi cerut,
Niscai boabe de-mprumut. . .
Pînă pe la Mărțișor. . .
Vreau să rabd, dar să nu mor.
Și mă jur, i-a spus, că-ți voi
Da cu dobîndă-nnapoi.
Poți să-ntrebi dacă nu sînt
Om cinstit și de cuvînt. »

Ce păcat că gospodina
E zgîrcită, bat-o vina!
În loc să ia din cămări
Și să dea, pune-ntrebări.
Că așa o fi bogatul,
Darnic mai vîrtos cu sfatul.

— « Cum de ceri cu împrumut?
Astă-vară ce-ai făcut? »
Zise potrivindu-şi baba
Negrii-i ochelari cu laba.
— « Ce să fac? De mi-e iertat,
Astă-vară am cîntat.
Am cîntat cri-cri, gri-gri,
Nopţi cu nopţi şi zi de zi. »
— « Ai cîntat? Îmi pare bine!...
Acum joacă, dacă-ţi vine! »
Şi calica de mătuşe
Trînti ivărul la uşe.

MOARTEA LEULUI

A murit. S-au adunat
Dobitoacele s-aleagă
Şi să puie-alt împărat
Peste ţara lor întreagă.

Supărate-a da mereu
Stăpînirea unui leu,
Fiecare din jivine
O rîvnea cam pentru sine,
În nestare să-şi mai ţie
Nasul sus, de semeţie,
Şi răbdînd cu greu s-aştepte
Jilţul nalt cu şapte trepte.

Iată că întîiaş dată
Trebuieşte încercată
Cui coroana-i stă mai bine,
Spre a şti cui se cuvine.
Dar nici uneia aproape
Nu-i stă-n cap sau nu-i încape.
Unora ori li-i prea mare,
Ori prea strîmtă la purtare.
Altora, umflate-n carne,
Nu le prea şedea, de coarne,
Ori li-era, fără să-mpungă,
Mult prea mult urechea lungă,

Un cucui prea gloduros.
Nu intra, mă rog frumos,
Nici de-a dreptul, nici pe dos.
Cînd veni la rînd maimuța,
O dădu de-a tărtăcuța.
Călărea, descăleca,
Se pocea, se izmenea,
O-ntorcea ca o tichie,
Îngînînd a psaltichie.

Jocul ei nemaivăzut
I-a fost bîlciului plăcut
Şi era să fie-aleasă
Cît pe-aci împărăteasă.

Dar se auzì de sus
Vocea leului răpus:
— « Văd că v-ați cam întrecut.
Nu sînt mort, m-am prefăcut! —
A strigat stăpînul, viu. —
Am voit numai să ştiu,
Dacă mor, anume cine
E, din voi, mai breaz ca mine! »

ŞOARECII DE ŢARĂ ŞI DE CÎMP

Şoarecele din oraş,
Proprietar și bogătaș,
A poftit la el, pe vară,
Şoarecele de la ţară.

Nu-mi aduc prea bine-aminte,
Era șef, sau președinte?
Dar, pe cît am înţeles,
Era şoarece ales,
Şi chemase la ospăţ
Pe un văr cu traista-n băţ.

Cam nătîng şi cam sfiios,
Nu-ndrăznea să şadă jos.
Nici să calce pe covoare,
Nici măcar să stea-n picioare,
Şovăind între bucăţi,
Farfurii și bunătăți.

— « Ce ai, dragă frăţioare,
Nu ţi-e poftă de mîncare? »
— « Slavă Domnului, mi-ar fi,
Aş mînca, m-aş ghiftui,
Însă vezi că nici n-apuc
Să-ntind mîna şi să-mbuc.

Ori că scîrțîie ceva,
Ori pășește cineva.
Dau să iau, și mi-e cam frică
Și tot cheful mi se strică.
De altfèl, și dumneata
Te temi parcă de ceva.
Văd c-asculți pe ciugulite,
Cu urechile ciulite. »

Se trînti atunci o ușe.
Ei, cu dumicații-n gușe,
Au fugit de-a berbeleacul,
Și bogatul, și săracul.
(Așa-i datul și la șoareci:
Unul blană, altul cioareci.)
Zgomotul cînd n-a mai fost,
Cel de cîmp, țăran și prost,
N-a mai vrut nici mort să vie
Iarăș în sufragerie.

— « Mulțumescu-ți, — zise, — frate.
Am venit pe nemîncate
Și mă-ntorc cum am venit,
Tot flămînd și mai lihnit.
Mă întorc la mine-n sat
Să mă satur cu păsat.
Dacă te apucă strechea,
Să tragi numai cu urechea,
Ce se mișcă, ce se scoală,
Îți rămîne burta goală.
La bordeiul meu e pace.
Geamul doarme, ușa tace,
Și-n culcușul meu, stăpîn,
Nu trăiesc cu frica-n sîn. »

STEJARUL ŞI TRESTIA

Stejarul zise trestiei, cu care
Nu ştiu pe unde s-a-ntîlnit din întîmplare:
— « Tulpina ta-i prea fragedă şi, vai!
Cuvinte să te plîngi destule ai.

O vrabie pe moţul tău, din fugă,
Atîrnă cît o buturugă,
Şi firul cel mai slab de vînt, cînd trece,
Îţi face capul să se plece,
Pe cînd al meu, cît piscul, cît un munte,
Ştie furtuna mare să o-nfrunte.

Ce ţie-ţi este crivăţ, la mine-i o şoptire.
Încai, de-ai creşte, zveltă şi subţire,
În adăpostul meu de frunză,
Te-aş fi scutit de vînt, să te pătrunză.

Dar tu te naşti, de obicei,
La marginile lumii şi-n mlaştinile ei.
A fost nedreaptă soarta cu tine, soră dragă,
Că te-a lăsat străină, plăpîndă şi pribeagă. »

Ea, trestia, răspunse: — « Ești bun și ți-este milă
De trupul meu prea gìngaș, de copilă;
De vînt n-am a mă plînge:
Tulpina-mi se-ncovoaie, nu se frînge.
Mai grijă mi-e de tine. Din bolțile cerești,
Tu, fulgerat de trăznet, întreg te prăbușești. »

Și nu sfîrși, că neguri și vînturi dau năvală,
Se-aruncă, se adună, se răscoală,
Sparg zările, zmulg codrii, răstoarnă și înneacă.
Stejarul pune pieptul, iar trestia se pleacă.
Și-ntr-adevăr, stejarul se nărui deodată,
De zgudui pămîntul, căzînd dintr-o bucată.

Da, trestia rămîne, firàvă și plăpîndă,
Și broaștele vor spune că și-asta-i o izbîndă.

OALA DE FIER ŞI OALA DE PĂMÎNT

Oala de fier pofti pe cea de lut
Să facă, avînd vreme de pierdut,
Călătorie lungă împreună.

— « Te-aş însoţi cu voie bună,
Dar stau mai bine lîngă vatră.
Ar fi de-ajuns un colţ de piatră,
Şi m-aş întoarce bucăţele.
Tu eşti mai grea, ai altă piele,
Mai tare şi mai groasă.
Eu nu mă mişc, tu du-te sănătoasă. »

— « Haide la drum, că ori pe unde-apuci,
Te ocroteşte pavăza de tuci.
Să-ţi iasă fricile din cap,
Că eu mă pui la mìjloc şi te scap. »

Oala de lut primeşte. Cea de spije
Se-aşează-alături şi-i purta de grije.
Pornind pe cîte trei picioare,
O iau încoa şi-ncolo, la plimbare,
Printre făgaşe, prin pietriş,
Tîrîş, grăpiş,
Se cam ciocnesc şi sună.
Călătoria nu-i prea bună.

Şi n-au făcut din paşi nici jumătăţi,
Că şi sări oala de lut în cinci bucăţi.

Pe-aşa tovarăş, blînd din cale-afară,
Nu te mai superi nici cînd te doboară.

CÎRPACIUL ŞI BOIERUL

Umblînd cu sula peticul să-l dreagă,
Cînta cîrpaciul ziua-ntreagă,
Prea mulțumit cînd isprăvea să puie
O talpă bine prinsă-n cuie.

Vecinul lui nici nu cînta, nici n-avea somn.
Era un om bogat, un domn.
Fecior cu stare, de bani gata,
De pe la unchi, mătuşi, de pe la tata,
Şi huzurind trîndàv, cînd ațipea puțin,
Îl și trezea cîrpaciul cu cîntecul. Ce chin!
Că de s-ar vinde somn în piață,
Ar cumpăra și dînsul un coş, de dimineață.

Chemînd pe cîntărețul năzdrăvan,
L-a întrebat: — « Tu ce cîştigi pe an? »
— « Pe an?... Mă trece năduşeala.
Boierule, noi facem àltfel socoteala:
Ce înnădim de azi pe mîine,
O pîine azi și mîine-o pîine,
Şi-ajungem la sfîrșit de an
Din colcovan în colcovan. »

— « Atuncea zi:
Cam cît cîștigi pe zi? »
— « O zi mai mult, și alta mai puțin.
Și n-ar fi rău, dar trebuie să țin
O sumedenie de sărbători:
Pe lună de opt, nouă ori,
Nu știu de unde taica popa scoate
Atîția sfinți și cîte toate. »

Rîzînd de nerozia cîrpaciului, îi dete
Un sac de bani boierul, zicîndu-i:
— « Na, băiete,
Și ține-i pentru tine, să fii și tu bogat. »

Cîrpaciul doar n-a leșinat.
Atît bănet i se părea că-i vis,
Și noaptea ochii nu și-a mai închis.
Averea și-a-ngropat-o lîngă zid,
Și-n loc să doarmă, a păzit.
S-a frămîntat, a tresărit.
Pisicile din pod și pe acoperiș
Veneau să-i ia comoara pe furiș.
De cînd ajunse și el om avut,
N-a mai cîntat cîrpaciul, și glasul și-a pierdut.

Și într-o zi se duse drept la domnul:
— « Boierule, — îi spuse, — dă-mi cîntecul
și somnul,
Și îți muncesc, cucoane, un an fără parale!
Dar ia-nnapoi dăsaga dumitale! »

NEVĂSTUICI ŞI ŞOBOLANI

Două neamuri, va să zică,
Nevăstuică şi pisică,
Şoareci şi cu şobolani,
Sînt în luptă şi duşmani.
Cei din urmă au noroc
Că la găuri nu e loc
De intrat, căci într-alt fel
Ar fi moarte cu măcel.
Nevăstuica, de-ar intra,
Rînd pe rînd i-ar sfîşia.

Într-un an, nu ştiu ce an.
Împăratul şobolan
Ridicase o armată
Cu şobolănimea toată,
Avînd strînşi pe lîngă ei
Şoarecii mai mititei.
Nevăstuicile, şi ele,
Au scos arme şi drapele.
Cum în cronici se arată,
Lupta fuse deocamdată,
Deşi grea, nehotărîtă.
Oştile se întărîtă.
Sînge de batalioane
Îngrăşa mii de pogoane.
Şobolanii militari
Aveau pierderi foarte mari,

Şi cînd fu mai tare toiul,
Şobolanii pierd războiul.
Împăratul, regii, prinții
Au muşcat pămînt cu dinții.
Generalii Artarpax,
Psicarpax, Meridarpax,
Plini de mîl şi pulbere,
Cearcă-n van să spulbere
Un vrăjmaş biruitor,
Şi-a fost vai de capul lor:
Toți au luat-o la picior.
Pleava mai găsi scăpare
Din furtună și-ncleștare,
Că fugind intra cu ceata-n
Găuri pregătite gata.
Voievozii și boierii,
Cei cu frînele puterii,
Sus, ca luna peste hăuri,
N-au putut intra pe găuri.
Își puseseră-n cap pene,
Chivăre pînă-n sprîncene,
Fie ca o cinste mare,
Fie ca sperietoare,
Îngroziți că nu încap
De coroanele din cap.

Căpățîna-ncoronată
Pierde cumpătul deodată.
Apucată la strîmtoare,
N-are cale de scăpare,
Şi la cîte-o cotitură
Piere printr-o-ncurcătură;
Pe cînd mulții, din popor,
Ies din cumpănă uşor.

PIELEA URSULUI

Doi prieteni, strîmtorați de toate cele,
Vîndură cojocarului o piele,
A unui urs din codru, încă viu,
Însă pe care trebuia, cum știu,
Să-l prindă, să-l jupoaie, pentru blană.
Peste blănar căzuse o pomană,
Căci dintr-un urs avea să scoată
Aproape o avere, dintr-odată,
Și, bucuros, se și vedea că toarnă
Vreo două șube calde pentru iarnă.
Nu era vorba de un urs oricare.
Ursul vîndut era atît de mare,
Că rege putea fi la urși, ori împărat.
Tocmeala repede s-a și-ncheiat.
Pielea, de marți, era să fie dată joi.

S-au pus la pîndă-n codru amîndoi,
Și iată namila se-arată,
Sosind în pielea ei adevărată.
De-acasă, vitejia se înșeală:
Ei n-au pus frica-n socoteală.
Unul se suie fuga-ntr-un stejar,
Cu inima în el cît un țînțar,
Iar cellalt se trîntește la pămînt,
Făcînd pe mortul și tăcînd mormînt.

Știind că ursul, mort, nu-l mai mănîncă,
Își ține răsuflarea pe cît mai poate încă.
Ursu-l întoarce... Doamne! parcă-i venise
ceasul;
Îl pipăie de-aproape, pune nasul,
Dar, prost cum e, s-a păcălit.
— « Degeaba, — zise, — ăsta a murit!
Și dacă-i mort, nu-mi pasă. »
Și pleacă, cine știe unde, poate-acasă.

Vitèjii se făcură de ocară.
Cel din copac cu grijă se scoboară,
Și, tot cu grijă, cel de jos se scoală,
Și amîndoi sînt galbeni, ca ieșiți din boală.
— « Ce spaimă am mai tras, măi frate,
Sînt ca și mort, mai mult de jumătate.
Cu pielea ce făcurăm, așadar? »
— « Și nu-mi spui ce ți-a spus, măcar,
Cînd ți-a pus botul la ureche? »
— « Iacă, mi-a spus o vorbă veche:
Învață-te de-acuma minte,
Să nu vinzi pielea ursului mai dinainte. »

URECHILE IEPURELUI

Rănit odată, leul, de-o cornută,
Dădu porunca binecunoscută,
Să fie izgonită, de îndată,
Orice făptură-ncornorată;
Să nu mai vadă-n codrul lui
Coarne și corn de-al nimănui.
Deci capre, țapi, berbeci și oi,
Cerbi, căprioare și-orice soi,
Cu toate vitele cornute,
Plecau grămadă să se mute.

Un iepure, zărindu-și la lumină
Urechile de umbră, i se-anină
De sufletul lui mic o-ngrijorare:
Să nu cumva, așa, din întîmplare,
Pe negîndite, ori și pe gîndite,
Să i se ia urechile ciulite
Drept niște coarne, și, atunci,
Mai poți urechile să ți le-arunci?
Cu grija asta s-a și dus
La greiere, alături, și i-a spus:
— « Îmi pare tare rău, vecine.
Venii să-ți spui că eu te las cu bine.
Îmi iau tot neamul și mă mut,
Că nu-i nici unul dintre noi mai ciut.

Mi-e teamă că urechile-au ajuns
Și ele coarne de împuns.
De-am fi știut la timp, ni le-am fi tuns. »
Dar greierul, cu cap, ca-ntotdeauna,
Răspunde, judecînd: — «Păi ce,-i totuna?
Cornul e corn, urechea e ureche,
Așa v-ați pomenit, din vremea veche.
Rămîi la vatră, liniștit,
Că nu doar singuri voi vi le-ați croit. »
— « Lesne de zis, — răspunde cel fricos. —
Vor fi numite coarne! De prisos
Că sînt urechi. Tot coarne ies!
Pot zice nu? N-ai înțeles
Că dacă vorba vor să o răstoarne,
Niște urechi ajung să-ți fie coarne?
Bine de tine, prietene, încai,
Că nici urechi, nici coarne n-ai. »

LEUL ȘI MUSCA

— « Du-te de-aici, odată, scîrboasă scîrnăvie! »
O alungase leul, cu ciudă și mînie.
Ea, cea mai mică muscă, și poate că țînțar,
Venea, pleca și iarăș venea, pleca și iar. . .
Aproape nesimțită și-aproape nevăzută,
Căta război cu fiara din codri mai temută.
— « Mă sperii, crezi, de tine? De faima ta de
rege?
Puțin îmi pasă, rabdă și înghite: n-ai ce-alege.
Pe boi, mai tari ca tine, îi mîn de colo-ncoace
Și-i și întorc, ciupindu-i cum vreau, de unde-mi
place. »
Scoțînd atunci trompeta, ea bîzîie, — și-o vede,
Dînd rotogoale-n aer, pe sus, că se repede.
I se înfige-n ceafa mușcată ca de clește.
De usturime, leul, turbat, înnebunește
Și spumegă și rage, stîrnit, cu ochi de foc,
De-ncremenesc de spaimă jivinile pe loc:
Tot vaierul din codru și fricile-n pășune
Le iscă cea mai stearpă și slabă spurcăciune.
Înțeapă ba spinarea, ba botul; se strecoară
Cînd în urechi de-a dreptul, cînd intră pe o nară.
De-a lungul și de-a latul, cum face, cum nu face,
Netrebnica-i împlîntă în carne mii de ace.
Răzbit, și de rușine, puternicul ar plînge.
Cu ghearele și colții se scarpină la sînge.
Necazul și-oboseala munciră să-l doboare,
Și musca, din bătaie, ieși biruitoare.

Dar alergînd prin lume cu trîmbița la gură,
Să-și strige biruința voioasa secătură,
Ea nimeri-n rețeaua unui paing pitit,
Și lupta dintre muscă și leu s-a isprăvit.

Aș vrea ca din această poveste, ceri, nu ceri,
Să tragem, de se poate, vreo două încheieri:
Întîia, că dușmanii cei mari sînt cei mai mici,
Și-a doua, că se poate să scapi de hopul mare,
Înnămolit, la urmă, în fleacul oarecare.

MĂGARUL GALEȘ

Ca să se facă mai iubit,
Măgarul pe stăpîn l-a măgulit.
« Ce-i asta? — se întreabă el, —
Că javra aia de cățel
Trăiește cu stăpînii-n dormitor,
De parc-ar fi copilul lor;
Pe cînd spinarea mea se-alege
Numai cu joarde și ciomege?
Face frumos, cu labele-atîrnate,
Și-l pupă toți, și nimenea nu-l bate.
Dacă atît ajunge, mă învăț
Să fac ca el și eu, să mă răsfăț. »
La gîndul ăsta, cel mai fericit,
Stăpînul s-a și pomenit
Că-l mîngîie măgarul pe bărbie,
Cu o copită grea, cu stîngăcie,
Trăgînd-o dintr-o murdărie,
Și, ca să fie și mai mîngîios,
Cu zbierătul lui lung, melodios.
Însă, în loc de zahăr și bomboane,
Pun'te pe el cu bîta, mă Ioane!

Povestea este toată:
Să nu-ți schimbi firea dată
Cu alta-mprumutată.

LOVITURA MĂGARULUI

Stăpînul, spaima codrilor lui, leul,
Își duce-acum, plîngînd amarnic, greul,
Împovărat de ani din vremea-i bună,
Și-aproape mort, supușii-i se răzbună.
Sprintenul cal i-aruncă o copită,
Boul un corn, și-n carnea-i prăpădită
Și lupul își înfige colții.
Nefericitul leu, în clipa morții,
De-abia mai suflă,-n larmă și tumult;
Cînd iată și măgarul. — « Nu: asta e prea mult, —
Suspină leul. — Înțeleg să mori,
Dar, dînd și ăsta, mori de două ori. »

CALUL ȘI LUPUL

Dedese-n primăvară.
Și-un lup, odinioară,
Zărind un cal păscînd,
Și-a pus ceva de gînd,
Să facă ce-i, anume,
Știut de-o-ntreagă lume.
Și începu să-și zică:
« Ce bună bucățică
Pe zilele de mîine,
Mîncată fără pîine!
Păcat că nu e oaie
Și-i mare cît o claie.
E musai, fel și chip,
Să caut un tertip. »

Se-apròpie-așadar,
Tiptil, cu pasul rar,
Salută, se alintă.
— « Sînt doftor, — se prezintă, —
Și te zării firàv.
Poate că ești bolnàv,
Căci àltfel nu se poate
Să paști în libertate,
Așa, și dezlegat.
Să nu fii supărat.

Am buruieni și leacuri
Temeinice, nu fleacuri,
Și vindec, de minune,
Cu pir și din pășune,
Și bolile la cai.
Spune-mi cinstit, ce ai?
La roib, bălan sau murg,
Mai sînt și bun chirurg. »

Dar calul înțelese
Ce soi de interese
Făcea pe lup, la cină,
Expert în medicină.
Și zise: — « Ia vezi, frate,
Copita de la spate.
Nu pot să văd, de gură,
De-i bubă, umflătură
Sau ce, că mă tot ține.
Și uită-te mai bine.
De-ți este meșteșugul
Să-mi vindeci beteșugul,
Cîștigi clienți o mie,
Întreaga herghelie,
Toți mînjii și-armăsarii.
Ia pune-ți ochelarii. »

Și pe cînd lupul trece,
Chitind cum să-l înșfece
Jurîmprejur, spre coadă,
Să pipăie, să vadă,
Potcoava și copita
L-au dus de-a azvîrlita,
Și peste cap, grămadă,
Cu falca marmeladă.

« Așa i se cuvine, —
Își zise lupu-n sine, —
Cui schimbă meseria
Și ia doftoricia!
Te-apuci de doftorie,
De care n-ai habar,
Cînd toată lumea știe
Că tu ești măcelar. »

LUPUL ȘI CÎINELE

Unui lup îi mai rămase
Singură pielea pe oase,
Atît satele vecine
Erau păzite de bine.
Lupul, deci, ca un milog,
S-a-ntîlnit c-un cîine dog,
Mare și frumos, și tare,
Rătăcit din întîmplare.
Se gîndea cu bucurie
Să se-arunce să-l sfîșie,
Însă greutatea toată
Era-ntîi ca să se bată,
Căci, din față și din dos,
Îl vedea primejdios.
După ce s-a mai gîndit,
Se apròpie smerit,
Și-n cuvinte chibzuite,
Începînd să-l felicìte,
Că-i voinic, frumos și gras,
Nu ca el, flămînd și tras.
Dog răspunse: — « Orișicine
Poate fi frumos ca mine,
Vreau să zic: și dumneata.
Nu mai ai ce aștepta.
Ieși din codru, mațe goale,
Unde toți ai dumitale,
Prigoniți și haimanale,

Au ajuns ca vai de lume.
Fă o treabă, ia-ți alt nume.
În pădure mori de foame,
Pierzi mereu din kilograme,
N-ai, colea, asigurate
Trei fierturi, pe săturate;
Toată viața, frîntă, ruptă,
Ți-e o spaimă și o luptă.
Ia-te numai după mine
Și-o s-ajungi cum e mai bine! »
— « Și ce trebuie să fac? »
Zice lupul, cam buimac.
— « Mai nimic nu ai să faci,
Aperi curtea de săraci.
Cine cere de pomană,
Te repezi și-l pui pe goană.
Și te guduri la stăpîni,
Care, linși, țin mult la cîni,
Și urmează leafă grasă,
Tot ce cade de la masă;
Cu grămada, după toane,
Oase, zgîrciuri și ciolane,
Și, lăsînd în pace bățul,
Pe deasupra, și răsfățul. »
Lupul își ieși din fire
Și-a și plîns de fericire.
Dar mergînd pe calea bună,
Lupul, dogul, împreună,
Lupul gîtul i-a zărit
Dogului cam jerpelit.
— « Ce e asta? » l-a-ntrebat.
— « Nu-i nimic prea însemnat... »
— « Cum nimic? Ți-e ceafa roasă. »
— « Zgarda lanțului de-acasă,
Poate, gîtul mi l-a ros... »
— « Zgardă? Lanț? La ce folos?
Ești legat? Nu poți pleca
Și umbla în voia ta? »

— « Nu oricînd, dar ce-are-a face?
Şi mă mir de ce nu-ţi place! »
— « Cum să n-aibă? Are, are.
Eu nu vreau aşa mîncare. »
Şi, de groază şi de jind,
Iacătă-l pe lup fugind,
Şi de-atunci, — nici rob, nici slugă, —
O tot ţine într-o fugă.

STATUIA

Cei mari, în mare parte, sînt niște măști de bal,
Și ìfosul de idol a prins, în carnaval,
La proștii, ca măgarul, furați de ce se vede.
Dar vulpea, dimpotrivă, scrutează și nu crede
Pînă ce nu te-ntoarce pe dos și nu descoase.
Și dacă-i vorba numai de aere frumoase,
Răspunde, ca odată, cînd a-ndrăznit să spuie,
Privind la o măreață și falnică statuie,
Turnată înlăuntru cu gol, ca un ghioc:
« Frumoasă căpățînă, dar creier în ea, ioc! »

Cîți prinți nu sînt pe lume, pot rămășag să pui,
Văzuți pe dinafară, asemenea statui!

GAIȚA ÎMPĂUNATĂ

Căzuse-o păuniță cloșcă, și,
Precum se știe, năpîrli.
O gaiță-i luă penele din coadă,
Gătindu-se cu ele de paradă.
Și socotind că face cu coada ei minuni,
Se învîrtea fudulă-ntre păuni.

Dar unul o ghicește, și păunii
O huiduie în cor, iar unii
O jumulesc cu ciocul, o dezbracă,
Și, dusă àstfel tot într-o tărbacă,
Gaița fuge și, ciudat,
Și gaițele o gonesc și-o bat.

Sînt și-alte gaițe hoinare,
Deși cu două, àltfel de picioare;
Și ele se gătesc, mai pe curat,
Cu ceea ce avem de lepădat.
Podoaba lor se cheamă plagiat.

LEUL ÎNVINS

Se grămădise lumea, odată, ntîmplător,
La un tablou cu-o pildă de felul următor:
Coșgògeamìte leul ucis, și un pîrlit
De om alături, care, luptînd, l-a biruit.
Îi scăpăra mîndria în ochi, și fiecare,
Parc-ar fi fost și dînsul părtaș la vînătoare,
Simțea în el fiorii de luptător și șef.

Trecînd și-un leu pe stradă, le-a mai scăzut din chef.
Era un leu în carne și oase, nu pictat.
A stat și el o clipă la geam și s-a uitat.
Și zise: — « Bine, nu zic, așa o fi pictura.
Izbînda-i mai ușoară cu pensula și gura,
Dar dacă și de-ai noștri ar fi zugràvi, se poate
Să vi se dea tablouri, cred, mai adevărate. »

DĂSAGA

Joe a chemat, odată,
Din păduri, suflarea toată.
— « Dacă cineva se simte
Slab la trup sau pe la minte
Și nedreptățit prea mult,
Să vorbească, și-l ascult,
Și-i găsesc pe dată leacul.
Deocamdată mi-este placul
Să aud întîi maimuța
Ce-i gîndește tărtăcuța.
Spune, prin asemănare
Între tine și-adunare,
Măsurat și-n sus și-n jos,
Cine este mai frumos?
Tu ești mulțumită, tu? »
— « Foarte mult, și de ce nu?
N-am și eu patru picioare,
Ca oricare umblătoare?
Nici oglinda, jur-în-jur,
Nu-mi descoperă cusur.
Însă ursul, fratele,
Drept și de-a-ndaratele,
N-are, văd, nici o figură
Pentru pictori și pictură. »
Ridicîndu-și laba stîngă,
Părea ursul să se plîngă.

Dar și el se lăuda
Că-i frumos, nu altceva,
Grațios și elegant,
Dar rîdea de elefant.
Ar fi loc să i se ia
Din urechi cît o curea
Și, lipindu-se pe noadă,
Să se-adaoge la coadă.
Și e cîtămai movila
Și urît: te-apucă sila.
Dar nici el, cît de mintos,
Elefantul lenevos,
Nu se lasă mai prejos,
Judecînd, pe-nghițitoare,
Că balena-i mult prea mare,
Iar mătușile furnici
Spun că puricii-s prea mici,
Și că ele nu-s pizmașe,
Căci se simt mai uriașe.
Dar lui Jupiter ce-i pasă
De frumoși ori de-o frumoasă?
I-a trimis pe toți acasă,
Fiecare fericit
Că-i mai breaz și-a ponegrit.

Cu lungimi de mii de coți,
Noi i-am întrecut pe toți;
Lupi cu-ai noștri, miei cu noi,
De cum stăm pe-o treaptă doi,
Nouă orișice ispravă
Ne-o iertăm, fără zăbavă,
Mare, mijlociu sau mic,
Însă celuilalt, nimic.
Făcătorul ne-a făcut,
Încă de la început, —
Oamenii fiindu-i dragi, —
O păreche de dăsagi,

Zestrea lui de fiecare:
Un dăsag ne stă-n spinare,
Celălalt ne-atîrnă-n față
De o sfoară ori de-o ață.
În dăsaga dinainte
Strîngem, să le ținem minte,
Orice greș, orice greșală,
Căutate cu migală,
Ale celorlalți. Dar toate
Ale noastre, și păcate,
Le ascundem adunate
În dăsaga de la spate,
Care fiecare crede
Că n-o știi și nu se vede.

MUNTELE CARE NAŞTE

Închipuit femeie și mamă-nsărcinată,
Un munte, zice snoava, odată și odată,
Cum că fiind pe cale și gata-n munci să nască
Şi vrînd isprava mare de toți să se cunoască,
Nu contenea să geamă, să urle și să zbiere
De ce avea să iasă din marea lui durere;
Încît credea o lume că naște uriașul
Ori un județ cît țara, ori cîtămai orașul.
El a fătat la urmă,-n sfîrșit, ca vai de el,
Un pui de șoricel.

Cînd te gîndești la snoava aceasta, mai ales,
Care, mințind în vorbe, e plină de-nțeles,
Ți se ivește-n minte, așa, un autor,
Care făgăduiește, cu zgomot, tuturor
Că va cînta războiul Titanilor cu cel ce
Aruncă-n aer trăznet și fulger, să le-ncerce.
Da, lauda-i frumoasă și-o credem pe cuvînt,
Dar pîn' la urma urmei rămîne vorbă-n vînt.

SOARELE ȘI BROAȘTELE

La nunta unui rege, poporul se-ntrecea,
De bucuria nunții, să bea și să tot bea.
Singur Esop își zise, văzînd atîtea ploști,
Că bucuria-i face pe oameni tînți și proști —
Și povestì, în treacăt, povestea următoare:
Că soarele, odată, umblînd să se însoare,
Popoarele de broaște se plînseră de soartă,
Zicînd: — « Ce ne vom face cînd tînăra consoartă
Te pomenești că face și vreo cîțiva copii?
C-un singur soare dacă mai poți răbda să ții,
Ce poate fi, de pildă, cu șase sori? Nu-i greu
Să vezi că seacă apa de tot din heleșteu
Și ne uscăm odată cu apele și noi.
Adio stuh și rògoz și cuiburile moi. »

Cred că sărmana broască, atît de-ngrijorată,
Nu prea era lipsită de dreapta judecată.

POPA ȘI MORTUL

Un mort era purtat, firește, cu-ntristare,
La groapa lui, de-nmormîntare,
Și-un preot vesel se grăbea
Să scape cît mai iute de belea.
Mortul, purtat în dric, cum se cuvine,
Era împachetat frumos și bine
Și îmbrăcat cu-o haină numită, vai! coșciug
Și care te ferește de orice beteșug;
Cojoc de iarnă și manta de vară,
De care morții nu se mai dezbară.
Popa ședea alăturea de el,
Bolborosindu-i fel de fel,
Molitve, psalmi, ectenii și tropare,
Pe drumul către-nmormîntare.
— « Domnule mort, fii liniștit și-n pace,
Că ți-am cîntat tot soiul de condace.
Nu te-ngriji de asta, eu sînt gata.
Acuma mă privește numai plata. »
Sorbindu-și popa mortul, din ochi, părea să-i spuie:
— « Domnule mort, la stîlpi și la cățuie
Ai de plătit atîta, și-atît la lumînări,
Și bașca de tămîie, pomelnic și mucări ».
El se gîndea, cu banii de slujbă, care-i vin,
Să cumpere, pe seară, un boloboc de vin,
Iar unei nepoțele de a sfinției-sale
I se cădea o fustă frumoasă și sandale.

Dar legănat de gîndul acesta prea plăcut,
Nu ştiu cum naiba s-a făcut,
Că s-au izbit coşciugul şi dricul de odată,
De s-a ales şi popa cu ţeasta sfărîmată.
Duşi amîndoi de ciocli-n spinare, hopa, hopa!
L-a luat cu dînsul mortul şi pe popa.

De fapt, să nu te bizui în viaţă pe ce nu-i,
Ca popa, din povestea de-aci, pe mortul lui.

COCOȘELUL, COTOȘMANUL ȘI ȘORICUȚUL

Întors din cîmp acasă, un șoarece, un pui,
Cam speriat, nici vorbă, în poala maicii lui,
De cele mai devale, pe foaia asta scrise:
— « O luasem într-acolo, peste hotare, — zise, —
Și mă simțeam mai slobod, mai vesel și mai
bine,
Cînd m-am găsit, ghici, mamă, în țărină, cu
cine? —
Cu, — nici nu mai văzusem, — cu doi necunoscuți:
Unul blajin și dulce, drăguț să-l și săruți,
Și altul numai țîfnă, necaz și-ntărîtare,
Cu vocea trîmbițată și aspră, țipătoare,
În creștet cu o carne, și-n lături, aninat,
Avea cîte un umăr de fulgi, ca de zburat.
Să fi văzut pe șolduri cum se bătea cu ele,
Răcnind ca un zănatic și-un apucat din Iele,
Și coada lui fudulă, de pene-ncîrligate. . .
Eu am fugit, de frică mai mort pe jumătate,
Cu toate că, din fire și mulțumită ție,
Nu duc, se știe, lipsă nici eu de bărbăție. »

Astfel, puiandrul mamii, din poală, cocoloș,
Făcea portretul unui puiandru de cocoș.
— « L-am blestemat, — mai zise, — și asta nu i-o
iert
Că m-a silit, un prieten cînd să mi-l fac, să-l pierd.

Închipuie-ți că are o blană cum e-a mea
Și-i îmbrăcat ca și noi, la fel, în catifea.
Bălțat, cu coadă lungă, smerit, ce bine-l prinde!
Privirea lui blajină doar rareori se-aprinde.
Urechile-s aproape, croite și la el,
Ca și la noi, cu sfîrcuri și pîlnii cam la fel.
Și cred că-i e simpatic și domnul Șobolanul;
Mă îndreptam spre dînsul, drăguțul și bălanul,
Cînd celălalt c-un zbierăt țipat m-a pus pe fugă. »

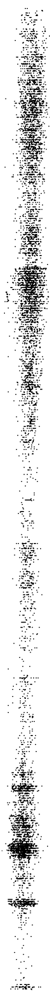
Dar ascultîndu-și fătul ce laude-i îndrugă:
— « Ăsta, — răspunse maica, — e, dragă, un pisoi.
Fățarnica blîndețe i-o știm de mult și noi.
El e cu neamul nostru de-a pururi în război.
Cocoșul, dimpotrivă, limbut ca un flăcău,
Nu cată nici cu gîndul să-ți facă nici un rău,
Și poate, cine știe, să ne slujească el
Vreodată de friptură cu sos, ori ostropel,
Pe cînd motanul ăla, în lista de bucate,
Se bizuie pe șoareci — un fariseu și-o cutră.
Învață-te din vreme ca, mai întîi de toate,
Să nu îl iei pe nimeni, cum pare, după mutră. »

VULTÙRUL ȘI COLUMBA

Între vultùri a izbucnit odată
Război cum n-a fost vreme-ndelungată.
Pliscuri și gheare, ridicate, crunte,
S-au năpustit, vîrtej, ca să se-nfrunte.
Cei mai viteji pieriră toți în luptă,
Hultani și șoimi, și, vreme nentreruptă,
Încăierarea întrecu urgia
Și cu avîntul, și cu dibăcia;
Așa încît văzduhul s-a mînjit
Cu sîngele trufaș, sau biruit,
Și-un timp întreg, din cîte timpuri sînt,
Căzură àripi din Tărie pe pămînt.

Dar îngerii, columbi ai sfintei mile,
S-au întristat că vùlturi și acvìle
Duc luptă-n cer pe viață și pe moarte, —
Și, mai de-aproape și de mai departe,
Se străduiră să se facă pace,
Căci pacea porumbieilor le place, —
Și, într-o zi sau într-o seară,
În stoluri cîrdurile se-mpăcară.

Şi cum e dat, la pace-i şi ospăţ
Şi, din nărav şi din învăţ,
Războinicii poftiră şi porumbieii oaspeţi,
Dar nu ca să-i cinstească, ci să-i mănînce
proaspeţi.
Că s-au stîrnit un jaf şi un măcel
De n-a putut scăpa un porumbiel,
Şi sîngele vărsat
A fost mai mult de cel nevinovat.

I. A. KRÎLOV

ORACOLUL

Un idol vechi, de lemn, pe timpuri,
dintr-o biserică uitată,
S-a pomenit vorbind mulțimii, ca nici un idol
niciodată.
Proorocind și dînd povețe și răspunzînd
la întrebări,
Norodul se-mbulzea la idol, de peste nouă mări
și țări.
Împodobită scump în aur, neprețuita lui momîie
Plutea pe valuri de miresme, de nard, de smirnă
și tămîie,
Și-n larma rugilor strigate, prin norii fumurilor,
groși,
Se deslușea tot păsul celor sute și mii
de credincioși.
Dar dintre flori și mirodenii și-mprejmuită cu
colaci,
Într-un răstimp, păpușa sfîntă-și pierduse harul
de tîlmaci,
Și nimerind mereu alături și strîmb, ca orbul
cu securea,
Mai bîlbîia la spovedanii ceva anapoda și-aiurea.
Nu mai știa să dea răspunsul, nici sfatul cel mai
potrivit
Și încolțise bănuiala poporului că-i și mințit.
Ce s-a-ntîmplat? Aflai acuma și-o spun la toți,
fără ocol,
Că idolul, cioplit cu găuri, era pe dinlăuntru gol.

Un preot mai isteț la pilde, pe subt veștmintele
bogate,
Se strecura-ntr-ascuns în idol, prin crăpătura
de la spate,
Proorocind, ca înțelepții, ce va mai fi din ce-a mai
fost.
Cînd a intrat în locul celui dintîi un preot nou,
mai prost,
Nepriceput în împletirea cuvîntului meșteșugit,
S-a molipsit de la părinte și idolul. Și s-a prostit.

Nu știu ce-o fi din ce se-aude adevărat; cum că,
anume,
Unii-nțelepți de-odinioară, cu vază, faimă și
renume,
Erau destoinici la nevoie, atîta timp, și plini de
har,
Cît mai aveau pe lîngă dînșii, pe undeva, un
secretar.

MUZICANȚII

Un vecin, poftind la cină
Pe cel din casa vecină,
Nu prin feluri de bucate
Gustul vru să și-l arate.
Pîntecul ca pîntecul,
Îi plăcea lui cîntecul!
El ținuse, dacă-l cheamă,
Să-l vrăjească mai cu seamă,
După cum o să vedeți,
Cu un cor de cîntăreți.

Iată-l, vesel, casnicul,
Că-și începe praznicul.
Cîntăreții trec măsura,
Zbiară cît îi ține gura.
Urletele din gîtlejuri
Izbucnesc în valvîrtejuri;
Sparg urechile, se zbat,
Iese cîntecul lătrat.
Biet vecinul se-ncovoaie,
Chinuit de hărmălaie.

— « Să mă ierți, — zice,-n sfîrșit, —
De aceea m-ai poftit? »

— « Drept e, — zise gazda mare,
Cu mirare oareșicare, —
Nu fac vocile minuni,
Însă toți îs băieți buni.
Unul nu ți-ar pune-n gură
Nici un pic de băutură.
Și purtările lor, toate,
Nu cunosc mai minunate. »

— « Eu aș zice, măi vecine
Că-i mai bine să bea bine,
Și băieții buni, ai tăi,
Pot fi și nițel mai răi;
Asta să nu te-nspăimînte,
Numai să știe să cînte. »

BESACTEAUA

Făcînd din toate celea cîte-o problemă nouă,
Scapi din vedere una şi una că fac două.

Cuiva i-a fost adusă o ladă-n dar, acasă,
Un giuvaer, o sculă atîta de frumoasă,
Că rămîneai cu ochii furaţi ca de-o ispită.

Tocmai intra şi-un meşter în casa pomenită.
El o privi şi zise, părînd să o cunoască:
— « E un secret — se vede! — că nici nu are
broască.
O să o pipăi còlea, cum ştiu, lăsaţi pe mine,
Şi lada se descuie, deodată, de la sine. . .

De ce zîmbiţi şi vă uitaţi aşa?
Că doară asta-i meseria mea,
Şi la maşinărie nici dracul nu mă-ntrece.
Pui rămăşag că n-ajung să număr pîn' la zece. »

Iată-l acum la treabă. Întoarce şi suceşte.
Atinge cu un deget, cu trei, cu patru deşte,
Apasă, se frămîntă. Un colţ, un şanţ, o floare,
Le ia pe rînd pe toate-n adîncă cercetare. . .
Dar martorii-şi dau coate şi-l iau peste picior:

— «Mai sus! — îi strigă unii. — Alături!. . .
Mai uşor!. . .»
El, obosit, asudă, nu ştie să descuie,
Învins de taina broaştei ascunse, care nu e.
Căci meşterul la toate s-ar fi gîndit, săracul,
Numai să nu-i ridice cutiei doar capacul.

PARNASUL

Grecii, gonind cîndva pe zei,
Şi-au împărţit avutul între ei.
Parnasul dat în seama unui moştenitor,
Noul stăpîn pe fost ţinutul lor,
Pe unde se plimbau mai-marii,
Puse să pască măgura măgarii.
Prin nu ştiu ce tertipuri, ce zvonuri, ce chichiţe,
Aflau şi ei de cele nouă surori zeiţe,
Care cîntau alt' dată prin grădină,
Şi-n capul lor de pîslă se şi făcu lumină.
Vorbeau aşa, măgar către măgar:
— « N-am fost aduşi acilea în zadar.
Vezi, de zeiţe omul e sătul.
Ele-au cîntat destul
Şi am rămas
Noi să cîntăm de-acuma pe Parnas. »
Şi se-ndemnau cu soiuri de cuvinte:
— « Băgaţi de seamă! » — « Daţi-i înnainte! »
— Însufleţiţi, înfierbîntaţi, —
— « Nu vă lăsaţi! »

Unul mai breaz, mai sprinten la buiestru,
Se-alese dascăl şi maestru
Şi zise: — « Cred că e mai bine
Să-ncepem. Voi uitaţi-vă la mine
Şi faceţi ce fac eu, fără sfială,
Că turma noastră, fără de-ndoială,

Va fi vestită și va-ntrece, dragii mei,
Zeițele-adunate pe vremuri și de zei.
Dar ca să fie-n ìson tot corul, vă propun
Să nu primim decît coriștii cu glas bun,
Ai dulcei voci cu farmec, măgărești.
Vă învoiți? » — « Desigur! Să trăiești! »

Și una, două, trei, pornește
Cum trebuie cîntarea și, firește,
Toți cîntăreții, dînd din gură,
În răcnete și zbierăte se întrecură
Care să urle mai duios.
Dar corul nu-i părù prea mult melodios
Stăpînului, ca să-i mai cruțe,
Surzindu-l ca, neunse, o mie de căruțe,
Sătul și el de muzică-ntr-atîta,
Că și-a gonit măgarii, din cer la grajd, cu bîta.

N-aș vrea, cumva, să-ncapă supărare
De-aș aminti la urmă un fel de zicătoare:
Cînd capu-i ca o oală de gol, de mai nainte,
Nu slujbele înnalte pot să-i mai dea și minte.

LEUL LA VÎNĂTOARE

Da, leul, vulpea, cîinele și lupul
Făcură cu tot sufletul și trupul
Tovărășie pentru vînătoare;
Căci se găseau vecini, din întîmplare.
Orice vînat au hotărît, anțărți,
Să fie împărțit în patru părți
Și fiecăruia de o potrivă.

Nu știu cum, vulpea, mare milostivă,
Vînînd un cerb, deci, fără păcăleală,
Pofti tovarășii cei trei la împărțeală.
Binențeles, atare scump vînat
Nu putea fi lăsat sau lepădat.

Veniră toți, în păr. Mai-marele
Își încleștează toate ghearele,
Și împărțeala începu pe dată.
El, leul, zise: — « Prada contractată
Va fi-mpărțită-n patru », și
În patru-ntocmai o și despărți.
— « Întîia parte îmi revine, ca tovarăș.
Ca leu, a doua mi se cade iarăș.
Mi se cuvine-a treia, ca mai tare,
Și-a patra mă privește, prin urmare.

De-ar îndrăzni vre unul, careva,
Să se atingă orişicum de ea,
Pui laba-n foc
Că el rămîne mort pe loc. »

VULPEA ŞI STRUGURII

Flămînda vulpe sare prin grădini,
Poftind la struguri şi ciorchini,
Dar cum pe-acolo nu e vie,
Ci numai boltă, ca o colivie,
Ciorchinii-atîrnă sus de tot
Şi nu ajung, ca-n vie, pîn' la bot.
S-a învîrtit o vreme-ntreagă
Şi, chibzuind cum să culeagă,
S-a depărtat, zicînd în sine:
« Nu mai e bun nici un ciorchine.
Ce să mai stai şi timpul să ţi-l pierzi
Cu nişte struguri cruzi şi verzi
Şi acri, fără de-ndoială?
N-au trebuinţă dinţii acum de strepezeală. »

VULTÙRUL ŞI GĂINILE

Vrînd să se scalde-n zare și lumină,
Vultùrul se înnalță în bolta ei senină.
Plutea pe sus, dînd lumilor ocol,
Pe-acolo unde crapă de fulger cerul gol.
Dar, ostenit de Slavă, s-a scoborît din haos
Pe-o şură din cătună, să ia puțin repaos.
Firește, pentru vùlturi nu-i tocmai bine-aleasă
O streașină, dar regii au firea năzuroasă,
Ori nici stejar, nici stîncă de granit
O pajură cu àripi de fier n-o fi găsit,
Ori s-a gîndit să facă și șurilor onoare
Cînd își alese locul umil să se scoboare;
Căci își roti privirea-mprejur prin bătătură
Şi își alese àpoi, să stea, o altă șură.

Găina mea pestriță, mirată, nu-nțelege
De ce-l slăvește lumea pe vùltur ca pe rege,
Şi se destăinuiește găinii de la moară:
— « De ce, cumătră, numai din prìcină că zboară?
Păi, dacă este vorba să zbori pe-aci, prin dos,
Nici eu nu mă las, dragă, mai prejos,
Că printre şură, staul și pătul,
Și noi, găinile, putem zbura destul.
Să ne lăsăm orbite de-o faimă fără rost,
Crezînd pe vùltur nobil, și neamul nostru prost?

Tot doi ochi are și el și tot două picioare
Și îl văzuși de-aproape, că nu e lucru mare.
E vreo deosebire, nu sîntem de un soi?
Că de zburat prin curte ne-am priceput și noi.»

Sătul de trăncăneală, vultùrul zise: — « Nu se
Putea să n-ai dreptate, găină,-n cele spuse,
Dar dacă pot vultùrii mai jos să se pogoare
Decît chiar și găina, ți-aș pune-o întrebare:
Poți, cloșcă, tu, fudulă, cu țîfnă, dacă zbori,
Să te ridici din curte cu mine, pînă-n nori? »

Cînd judecă talentul cuiva cărturărește,
Se bucură oricine să spuie ce-i lipsește.
Scăderile-l mîngîie, aflînd asemănare.
Puținul ce nu-l are-i dosește tot ce are.

ELEFANTUL VOIEVOD

E rău cînd cei puțini la minte
Se urcă sus și-o iau nainte,
La demnități și la putere,
Chiar dacă au un suflet, poate,
O milă și o bunătate.

Peste păduri și codri, iată,
Fu pus un elefant, odată,
Și întărit ca voievod.
Croit pe-alt soi de calapod,
El nu era deștept ca alții,
Cum sînt deobște elefanții:
În orișice fel de păduri
Sînt, e știut, și uscături.
Ca ei de chipeș, dar atît,
Zăcea-n prostie pînă-n gît,
Însă, duios din cale-afară,
N-ar fi jignit nici, bunăoară,
O muscă, fie și cu gîndul,
Atît era de dulce, blîndul!

Dar voievodul, mai apoi,
Prmì o jalbă de la oi;
Anume, că pe orice oaie
O-nșfacă lupii și-o jupoaie.

— « Ce ticăloşi-s, ce tîlhari!
(Gemù, plîngînd cu lacrimi mari.)
Pe barba sfîntului Sisoie,
Cine le-a dat această voie?
Că-mi turburară săptămîna. »
Lupul răspunse : — « Sărut mîna,
Iertare să avem, părinte,
Nu-s ale tale-nvățăminte?
Nu ne-ai spus tu, de ani încoace,
Să luăm un bir pentru cojoace?
Ascultă numai pe-ale noastre,
Că ele, oile, sînt proaste
Şi ţipă numai că le luăm o piele.
Dar, vai de păcatele mele,
Cum am putea lua două piei
De pe berbeci şi oi și miei?
Căci nici de una nu se-ndură,
Şi mai răbdăm că ne și-njură. »
— « Făcuşi în mintea mea lumină.
Dacă-i așa, n-ai nici o vină.
Te du și umblă sănătos.
Să nu fiu înțeles pe dos:
Luați cîte-o piele de la toate
Şi să nu faceți nedreptate.
Peste o piele,-ntr-adevăr,
Să nu luați nici un fir de păr.
Ce-i înțelept e înțelept,
Sînt voievodul cel mai drept. »

ELEFANTUL ŞI JAVRA

Un elefant de circ, plimbat pe stradă,
Era purtat ca publicul să-l vadă,
Cu lumea după el, ca la paradă,
Şi cînd colèa o javră de căţel
Îl latră guraliv, sărind la el.
Nici una, două, javra mică, iată,
Cu elefantul vrea să se şi bată.
Ce urlete şi ce chelălăială!
Parcă-i lovită javra de o boală.

— « Ce, nu ţi-e bine?-l mustră un căţel.
Nu te-ai uitat la tine şi la el?
Ai mutră şi nădejdi să-i faci tu rău?
Vai şi amar, lichea, de capul tău!
Uite-l că trece liniştit nainte
Şi nici nu ia la tine-aminte. »

— « Păi tocmai asta mă şi-mbărbătează,
Că, fără să mă bat, sînt şi vitează,
El trece şi eu latru, vrei, nu vrei,
Şi-s javră admirată de căţei. »

BOLEŞNIŢA

O boală neştiută cutreieră de-o vară
Prin fiarele din codru, pe care le doboară.
E secerişul morţii, şi ceasul le-a sunat.
În fundul lumii Iadul stă căscat.
Strigoii le aleargă-n turmă.
E, poate, judecata de pe urmă.
Unele fiare vii şi-aproape moarte
Se mai tîrăsc prin rîpi şi maluri sparte.
De-ar fi-nghiţit cenuşă şi-ar fi băut otravă,
Tot nu le-ar fi făptura moliie mai puhàvă.
Dihăniilor triste li s-a schimbat şi firea,
S-au pocăit şi lupii, parcă citind Psaltirea.
Călugăriţă, vulpea, oftînd duhovniceşte,
N-a mai gustat de dulce, se roagă şi posteşte.
Din fiara orişicare rămîne, ca o glumă,
Un fel de jucărie de mucava şi gumă.
Nici porumbieii, blînzii, în stol nu se mai strîng,
Pitiţi şi singurateci pe ramura din crîng.
Că şi îndrăgostirea din codru a pierit,
Care-l făcea să sune vioi şi fericit.

Văzînd acestea, leul, stăpînul, a strigat
Să se adune fiarele la sfat.
Ele-au venit pe-ncetul, scîlcii şi şchiopătate,
Slăbite, şi la suflet şi trup, pe jumătate.

Cu glas frumos, de miere, uitînd că este leu,
Leul vorbește obștei ca un arhiereu,
Și, singur, în auzul poporului ciulit,
Se dovedi netrebnic, blajin și pocăit.
S-a închinat o dată cu dreapta și a spus
Că boala-i o pedeapsă a Celuia-de-Sus.
Că nu mai ai cruțare și ce să mai alegi,
După atît de multe și mari fărădelegi,
Acàtiste, molitve, sfeștanii, post, pomană,
Că nu-i în codru nimeni știut fără prihană.
— « Eu însumi, — zise leul, — sînt foarte-mpovărat,
Și viața mi se-nșiră păcat după păcat.
De-aceea ne silește o aspră datorie:
Să îndulcim cereasca, de s-ar putea, mînie.
Vom face, așadară, pe rînd mărturisire
De cele făptuite cu știre și neștire,
Și-acela cu păcate mai multe e nevoie
A se jertfi pe sine, pe rug, de bunăvoie.
Și oamenii de-alt'dată tot àstfel s-au jertfit
Cînd au avut păcate, ca noi, de ispășit.
Să-ncepem dar cu mine, ca atare,
Mărturisirea-ntreagă și dreapta cercetare.
E ziua-ngenuchierii și, vai de capul meu,
Păcatele m-apasă din ce în ce mai greu.
Măcelărind adesea gingàșele mioare,
Aducerea aminte să credeți că mă doare,
Muncit și de durerea că poate că-ntr-un an,
Din cînd în cînd, la stînă, mîncam și pe cioban,
N-ascund mărturisirii nimic și, judecat,
Mă dau pierzării, dacă sînt cel mai vinovat. . . »

Dar se ridică vulpea: — « Slăvite împărate, —
Începe ea, — mă miră atîta bunătate.
De n-am da ascultare plăcutului îmbold
Al cugetului nostru (vorbea cu laba-n șold)
Și-am pune-o și pe foame-ntre păcate,
Ar fi o strigătoare la ceruri nedreptate.

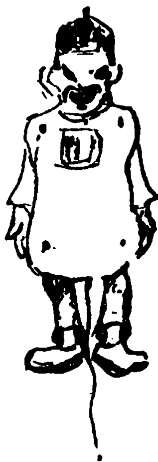
Noi, vulpile, de-altmintreli, fricoase și istețe,
Păcătuim departe de codru, prin cotețe.
Poți cere tu, de pildă, și tigrului să pască
Și să mănînce bozii, lăptuci, bureți și iască?
Tu, oilor, n-ai grijă, le faci o cinste mare
Binevoind să-ți fie spre poftă de mîncare,
Iar pe ciobani, jivine fără de coadă, zic,
Faci bine să-i adaogi la prînzuri mezelic.
Să spuie numai lupii ce sînt acești ciobani. . .
Niște-ncrezuți cu bîte, fudui și mitocani.»

Lingușitorii ceilalți, șireți și buni de gură,
Și apărîndu-și dogma cu rîvnă și căldură,
Au lămurit că leul, aflat în suferință,
Este scutit prin ranguri de orișice căință.
Și, unul după altul, urs, tigru, lup, curînd,
Se spovedesc de fapte mai mici și mai de rînd,
Sfioși să dea pe față păcatele mai grele,
Cu gîndul dus aiurea, la miei și mielușele.
Mă rog, cei tari în gheare și-n colți, și de-astă dată,
Ieșiră pîn' la urmă, din sfat, basmà curată.
Nu mai putea fi vorba de jertfă și de rug
Și se sfințiră unii pe alții, din belșug.
Mai rămînea, alese printr-un prisos de har,
Ca fețele sfințite să treacă-n calendar.

Cînd se ivi și boul, codindu-se smerit;
Se spovedi de-așijderi c-ar fi păcătuit.
Pe-o secetă, pe vremuri, care usca și plopii,
A prins, trecînd, o gură de fîn din claia popii. . .
Deodată tigrii, lupii și urșii, chiar măgarul,
Răcniră laolaltă, din răsputeri: — «Tîlharul!
Noi căutam zadarnic cel mai grozav păcat
Și să-l mocnească boul nici nu ne-am fi-așteptat.

Ați auzit cu toții cum a furat nutrețul.
Pe el, nelegiuitul! La moarte, plîngărețul!»
Și fără-ntîrziere, deci, după cîte știu,
Tîrît de gloată, boul pe rug fu ars de viu.

Învățătura iese din fabulă îndată:
Smerenia cinstită e cea mai vinovată.

COCOȘUL ȘI MĂRGĂRITARUL

Tot scormonind cocoșu-n bălegar,
A dat de un mărgăritar
Și s-a gîndit cu creasta și din partea cozii:
« Ce văd în el, de-l caută neròzii? »
S-a întrebat: « Să fie de folos
Pentru cuvîntul numai că-i frumos?
Și că de-aceea are trecere și preț?
Un bob de orz, urît și lungăreț,
Nu licăre pe nici o latură,
Dar îl mănînci și satură. »

Cocoș la minte e și omul prost:
Ce nu pricepe prostul, nu are nici un rost.

CRÎNGUL ŞI FOCUL

Pe prieteni să-i alegi cu chibzuială,
Căci dacă prietenia-i de spoială,
Şi-ascunde lăcomia, e ca sapa
Şi-ţi pregăteşte groapa.
Priceperea acestor zicale nu-i prea grea
Dacă asculţi şi povestirea mea.

O iarnă subt copaci, cu ger şi cu nămeţi.
Un foc, poate uitat în spuză, de drumeţi,
Mocnea lîngă un crîng, de-abia,
Pe nesimţite, şi mai pîlpîia.
Ce-i de făcut? că vreascuri nu-s
Ca să ridice flacăra mai sus.
Focul îi zise crîngului: — « Tu, dragă,
Stai despuiat şi gol de-o vreme-ntreagă
Şi-ai îngheţat de tot, parc-ai murit,
Ai careva păcate, cumva, de ispăşit? »
— « Nu vezi ce iarnă a căzut grămadă?
Cum să dau frunze din zăpadă? »
— « Ce vorbă! zise focul.
Dac-ai avea, socot, norocul,
Să facem prietenie amîndoi,
Scapi şi de ger şi de nevoi.
Sînt frate bun cu soarele fierbinte;
Ia cată-ncoa, şi ia aminte.

Eu, iarna, fac minuni mai bune
Ca frate-meu, pierdut acum din lume.
Întreabă-le grădinile cu geamuri,
De nu le dau şi iarna flori şi ramuri,
Caise, piersici, struguri, ròdii
Şi trufandalele din patru zodii,
Şi portocala, plină, ca o minge,
Pe cînd afară suflă vînt şi ninge?
Nu că mă laud, lauda nu-mi place,
Mai uită-te niţel încoace
Şi vezi, oricît ar străluci de tare
Şi-oricît ar fi şi soarele de soare,
El nu are puterea mea să-ndur
Şi să topesc noianul dimprejur.
N-ai vrea să dai, la calda mea dogoare,
Şi iarna muguri, frunze noi şi floare?
Dă-mi, dacă vrei, un colţ în tine, mie,
Că viaţa ta îndată şi învie. »
Ademenit de vorba lui cea dulce,
Dă crîngul focului un loc, ca să se culce,
Şi de odată jaru,-aproape stins,
A scăpărat. Văpaia s-a întins.
Aleargă-n crengi, le mistuie de tot,
Din fiece tulpină lăsînd un scrum şi-un ciot.
Talazele de fum astupă cerul,
Şi flacăra, mai iute decît gerul,
A prefăcut tot crîngul în cărbune,
Din care se trezeşte şi cîte un tăciune.

Cum poate,-ntr-adevăr, să fie
Şi între foc şi lemn prietenie?

LEUL ȘI OMUL

E bine să fii tare, dar judecînd mai drept,
De două ori mai bine-i să fii nițel deștept.
De te-ndoiești de asta, dau pilda de mai jos,
Că fără-nțelepciune puterea-i de prisos.

Un vînător și-ntinse printre copaci o plasă
Și aștepta vînatul să intre-n sfoara deasă,
Dar, din greșeală, tocmai ajunse el vînat,
Că leul puse laba pe el nentîrziat.
— « La moarte! lighioană spurcată! — zise leul,
Căscînd o gură mare, să zic, cît heleșteul —
Aș vrea acum să aflu în ce-ți mai stau tăria
Și drepturile care îți măgulesc trufia.
Tu ești acel pe care nici naiba nu-l întrece
Și care-ți dai și titlul, și peste lei, de rege?
Așa înfumurare, să văd acum, se cere,
Să fie-mperechiată, la tine, cu-o putere. »

— « Puterea mea e alta, părerea ta te minte,
Eu stăpînesc pămîntul numai c-un dram de minte,
Și chiar de-ar fi să-mi laud priceperile,-aș zice
Că ele orice piedici le-nving, și chiar, amice,
Puterea ta vestită, cum pot să-ți și arăt,
Dă,-n fața slăbiciunii crezute, îndărăt. »

— « Tot laude! mi-e silă; tot snoave și povești.
M-aș îndoi că-n stare ai fi să dovedești. »

— « Nu prin povești. Prin fapte-aș putea să dau
dovezi.
Dacă mințesc, poți face din mine tot ce crezi.
Primești?... »
— « Primesc. »
— « Vezi còlea întinsă o rețea?
Ea a ieșit din mintea și din răbdarea mea.
Vrei să-ncercăm, eu, omul, tu, leul, din doi
cine
Va trece prin rețeaua dintre copaci mai bine?
Vezi că nu-i zid de piatră, e moale, e o ață,
Trece prin ea și vîntul și n-are dos, nici față.
Dacă mă lași, voi trece prin plasă cel dintîi.
Ori mă rămîne leul voinic, ori îl rămîi.
Cînd voi ajunge àpoi eu dincolo de ea,
Treci și tu, de ești tare, ca mine, prin rețea. »
Privindu-i leul plasa, îi zise: — « Treci mai iute,
Că vin și eu îndată, în două, trei minute ».
Atuncea, vînătorul trecu pe subt rețea
Și să primească leul nerod se pregătea.
Și iată că și leul pornește, dar nu are
Tertip, ca pe subt plasă ușor să se strecoare
Și nu putea să rupă urzeala și să treacă.
Se-nnămolește-n plasă, cu mintea lui zevzeacă.
Iar vînătorul nostru, cu namila puhàvă,
Încheie socoteala pe loc, fără zăbavă.

MAIMUȚA

Știu, dai pe brînci de muncă, dar nu-i destul;
mă iartă.
O muncă folosește, și alta e deșartă.

Din zori în noapte, cînd adoarme zarea,
Îl năpădește pe plugar sudoarea.
Muncește greu, însă cu voie bună,
Cu sufletul și brațele-mpreună.
Din locul unde bobul de sudoare pică,
Fragedul spic pe-ncetul se ridică.
Oamenii trec și laudă țăranul
Din brazda lui, cît ține anul.

Pizmașă, dar, maimuța, de-atîtea vorbe bune,
Ar vrea să se înfrupte din ele. Și se pune
Pe-o muncă tot atît de grea,
Ca să primească laude și ea.
Găsește-o buturugă, s-o răstoarne,
O ia pe dedesubt, o ia de coarne,
O-mpinge, se trudește din umeri, din spinare,
A prins-o-n brațe, s-a suit călare,
Ce n-a făcut, ca munca plugărească
Să o maimuțărească!
Dar buturuga nici nu mișcă,
Și musca neagră s-a-nvîrtit și pișcă.

N-aș vrea cumva să fac vre o greșeală:
Maimuța, podidind de nădușeală,
E leoarcă de șiroaie,
Și udă ca de ploaie.
Și nu-i dă ziua bună și nimeni nu întreabă,
N-o laudă de așa soi de treabă.
Asta se cheamă
Că nici nu e băgată-n seamă.

Maimuță dragă, pizma nu-i dovadă
Că nu ai fi făcută să te-nvîrtești în coadă.

GÎŞTELE

De dinapoi, cu bățul, ducea la tîrg țăranul
Un cîrd de gîște grase, în frunte cu gîscanul,
Şi, ca să-ncepem firul povestei de mai jos,
Nu prea vorbea țăranul cu gîștele frumos
Şi se grăbea cu ele cît putea,
Ca să nu piardă ceasul de saftea.

(Cînd cată din vînzare parale să cîștige,
Ca gîștele, și omul se poate-n piață frige.)

Eu nu-i bag nici o vină, dar cîrdul, despre el,
Şi orice gîscă-n parte nu cugetau la fel.
Căci întîlnind în cale un trecător, se strîng
În jurul lui și tot cîrtesc și i se plîng:
— « Ai pomenit vreodată făpturi mai umilite
Ca gîștele, bădie, și mai nefericite?
Ia uite, bădăranul ne duce dinapoi
Şi s-a purtat tot drumul atît de prost cu noi,
Că nu știm ce-i cu dînsul. Nătîngul nu se ține
De stima și respectul ce-n veci ni se cuvine.
Întreabă-l, că nu știe, și nici nu are nas,
Din ce slăvite neamuri, noi, gîștele, ne-am tras,
Strămoașele din Roma, te rog să iei aminte,
C-au fost sărbătorite și socotite sfinte. »

— « Şi numai de aceea doriţi acum cinstire?
Din ce-am citit la şcoală în Cartea de citire? »
— « Nu ştii, lăsînd deoparte mîndria şi orgoliul,
Că am scăpat odată, la Roma, Capitoliul?! »
— « Strămoaşele! Se ştie, dar vorba e de voi.
Nu-mi spuneţi ce foloase aduceţi astăzi, noi.
Ce-aţi mai făcut? Ce faceţi? Ce daţi? voiesc să
zic. »
—« Am dobîndit tot dreptul să nu mai dăm
nimic. »
— « Atunci, lăsaţi strămoşii să-şi doarmă somnul
lor.
Voi sînteţi bune numai la tavă şi cuptor. »

A mai lungì povestea cu gîştele se poate,
Dar superi, fără voie, pe cele îndopate.

PORCUL

Odată porcul, ieri, alaltăieri,
S-a strecurat la curte, la boieri,
S-a tăvălit acolo prin zmîrcuri și lături,
Prin murdării, prin spălături,
Și s-a întors mai porc decît plecase,
Mînjit de prin hîrdaie, din troace și-alte vase.
— « Ei, ce-ai văzut? l-a întrebat porcarul,
Că umblă vorba, de cum treci hotarul,
Că la boieri e totul mărgăritar și fir,
Mătase, catifele, miròs de trandafir. »
— « Prostii peste prostii.
Ce frumuseți și bogății?
Doar balegă-n tot locul, noroi și găinaț.
Am scormonit, nu-i vorba, în ele cu nesaț,
Am cercetat, cu rîtul, adînc: nimic de preț.
Și n-am găsit nimic nici în coteț. »

Nu mă-ncumèt să mă gîndesc măcar
La vre un critic zis și literar;
El nu găsește-n scrisul nimănui
Nimic ce-i place și nu-i pute lui.

CUARTETUL

Urşii, maimuţa, ţapii şi măgarii
S-au hotărît să-ntreacă lăutarii
Şi să înjghebe un taraf de patru.
Se pregătiră, deci, ca de concert şi teatru,
Cu note, contrabas şi cu viori,
Să-ncremenească lumea şi să-i dea fiori.
S-au aşezat sub tei, tovărăşie,
Şi pătimaşi să cînte-o melodie,
Au zdrăngănit din strune cît putură
Şi n-a ieşit decît harababură.

Maimuţa, pricepută, a strigat:
— « Voi nu vedeţi ce rău v-aţi aşezat?
Opriţi-vă o clipă. . . Contrabas,
Tu ieşi de la vioară, în faţă, cu un pas!
Vioara doua vine după mine!
Acum, cuartetul va cînta mai bine
Şi vor juca şi munţii după noi. »
Dar a ieşit acelaş tărăboi.

Măgarul, însă, fin observator,
Ghicì pricìna-ncurcăturii lor.
— « Iată,-mi trecu ceva prin gînd, —
Zise măgarul. — Să ne-aşezăm la rînd. »
Artiştii ascultară, se-aşezară,
Şi se făcură iarăş de ocară.

Ce-i de făcut? Discuții. Nu se știe.
Zbierăte, răcnete, gălăgie.
Se-apropie de zgomot și o privighetoare.
Cuartetul o zărește și-i face o rugare:
— « Nu vrei să ne arăți, măiastră,
Cum trebuie-așezată trupa noastră?
Avem de toate, note, instrumente
Și, fără de-ndoială, și talente,
Dar, vezi, nu știm cum trebuiește stat.
În toate felurile noi am încercat.
Și ne trudim de-a surda și-n zadar.
Distribuie-ne bine și-n formă, așadar. »

Privighetoarea le-a răspuns:
— « Credeați c-atîta-i de ajuns,
Să v-așezați părechi sau nepăreche?. . .
Se cere iscusință, băiete, și ureche.
Că stați pe jos ori àltfel și-orișicum
Și-așa cum vă-nșirați acum,
La stînga sau la dreapta, cum v-ați pus,
Ori cu picioarele în sus,
Totuna e, vioară sau ciubotă,
Nu iese muzică o iotă.
Condiția de căpătîi
Este să știi să cînți, întîi și-ntîi. »

VULTÙRUL ȘI PĂIANJENUL

Lăsat în rotogoale din norii lui, viteaz,
Vultùrul se oprește pe pisc, în Caucaz,
Și dintr-un vîrf de cedru cu brațe seculare,
Se uită-n toată lumea-mprejur, în zarea mare.
Pămîntul se deschide deodată, ca un lacăt,
Și pare că-l cuprinde întreg, pînă la capăt.
Cîmpiile brăzdate de ape sclipitoare,
Poienele și codrii și șesurile-n floare
I se-nmulțesc nainte, pe rînd, în răsărit,
Înveștmîntate-n firul și aurul urzit.
Iar Caspica mănoasă, din care munții sorb,
Bătea-n lumină, neagră, ca àripa de corb.
— « Fii lăudat, tu, Doamne, atoatefăcător,
Că mi-ai dat har puterea acestui mare zbor,
Că nu e înnălțime sau vînt să lé doboare
Cînd àripile mele deschise-s călătoare.
Și nimenea nu poate zbura atît de sus. »

— « Cum văd eu, te cam lauzi în cele ce ai
spus, —
Răspunse un păianjen din crengile vecine. —
Crezi că-n privința asta eu stau mai jos ca tine? »

Într-adevăr, vultùrul deasupra lui îl vede
Cum își urzește plasa, cum stă, cum se repede
Pe schele, parcă-n gîndul să ia și să-i ascundă
Lumina de la soare umbrela lui rotundă.
— « Te-aș întreba, tu, gîză, cum ai ajuns aici, —
Îl cercetă vultùrul, — de jos, de prin urzici?
Nici ăi cu zborul mare nu se-ncumètă toți
S-ajungă pînă-n piscuri, și-ntreb, dar, tu cum
poți,
Berc, slab și fără àripi și moale și urît? »
— « Ghicește ghicitoarea. »
— « Pesemne, te-ai tîrît. »
— « Să mă tîrăsc? De unde! M-am agățat de tine
Și m-ai adus tu însuți, în coada ta, vecine.
Acum, ajuns, pot singur să fac ce vreau,
și-ascultă,
Din zborul tău năvalnic să nu faci vorbă multă
Și să mai știi că... »
Însă, pe cînd vorbea, fudul,
Și-și înjghebase cortul pe-o cracă îndestul,
Veni un vînt mai tare, pornit ca un vîrtej,
Și-l azvîrlì devale, cu vorba în gîtlej.

Nu știu de ce părere ești dumneata, dar pare
Păianjenii aceștia c-au chip și-asemănare
Cu cei puțini la minte, la fapte și la vlagă,
Prinși de pulpana celor ce se găsesc să-i tragă.
Se umflă-n piept bătîndu-l, golani și potentați,
Și-i mătură secunda, de unde-s cocoțați.

MĂGARUL ŞI PRIVIGHETOAREA

Zărind măgarul o privighetoare,
Îi zise: — « Dragă dintre surioare,
Am auzit din guri vreo zece
Că-n cîntec nimeni nu te-ntrece.
Nu vrei să-mi cînți ceva şi mie?
Sînt foarte priceput în melodie
Şi vreau să-mi fac de tine o părere,
Ce meşteşuguri ai şi ce putere. »

Privighetoarea-şi dete drumul,
Şi ghiersul ei, mai dulce ca parfumul,
Se mlădia, cînd lin ca o mătase,
Cînd revărsat în triluri furtunoase.
Parcă pustie, amuţiră-ndată
Pădurea toată, păsărimea toată,
Şi-ncremenită firea să asculte,
Rămase el, din cîntecele multe.
Cirezile-aţipiră, şi vîntul, ciocîrlanul
Îşi desfătau auzul furat, pe cînd ciobanul,
Îngîndurat, şi, mută, ciobăniţa
Zîmbeau privind cum tace mioriţa.

Cînd isprăvì, măgarul somnoros,
Clătind din cap în sus şi-n jos,
Spuse: — « Nimic de zis. Oricine
Să te asculte poate şi pe tine,

Dar ce păcat că nu cunoşti măcar
Cocoşul nostru, de pe bălegar!
În meşteşugul tău, mai mărunţel,
Ai fi-nvăţat ceva şi de la el.»
Privighetoarea, auzind ce-a spus,
Spre mări şi ţări s-a dus şi s-a tot dus.

Să ne rugăm şi noi de zece ori:
« Fereşte-ne de-aşa judecători! »

FRUNZELE ŞI RĂDĂCINILE

Într-o frumoasă zi de vară,
Lăsîndu-şi umbra peste ţară,
Frunzele,-n vorbă cu zefirii,
Şoptind de dragul mulţumirii,
Se lăudau că e dator
Ţinutul, frumuseţii lor.
— « Noi, frunzele, sîntèm copacul;
Ce-ar fi fără de noi, săracul,
Podoaba, măreţia lui,
Gol, singuratec, ca un cui?
La umbra noastră fluieră păstorul,
Se odihneşte călătorul,
Se-adună fetele de horă.
În crepuscùl şi auroră
Privighetoarea-n noi se-ascunde,
Cu cîntecul pornind în unde.
Nici voi, zefirii, de prin foi,
Nu vă mai despărţiţi de noi. »

Un glas adînc răzbi prin cel subţire:
— «Ni s-ar cădea şi nouă-o mulţumire ».

Lăudăroasele răspund întărîtate:
— « Cine ne-nfruntă pe neaşteptate
Şi are îndrăzneală de cuvînt? »

— « Păi, noi, — răspunde glasul din
pămînt. —
Jucînd în zare și lumini,
Voi ați uitat de rădăcini
Şi credeţi c-aţi ieşit din vînt.
Prin bezna oarbă, de mormînt,
Silind, muncind cu mii de braţe,
Pornim, de noi să se agaţe
Podoaba frunzelor uşoare,
Să pîlpîie-n azur şi soare. . .
Fă-ţi, frunză, glasul mai sfiios, mai mic,
Că fără mine nu ai fi nimic.
Creşte frumos, cît vrei, dar nu uita
Că sîntem viața și ființa ta.
Tu treci cu toamnele odată
Şi ieşi mai nouă, mai bogată
În fiecare primăvară,
Doar rădăcina să nu piară.
Eu, dacă mor şi mă usuc,
Şi frunza, și copacul, și umbra lui,
se duc. . . »

PUIUL DE CIOARĂ

Vultùrul, din Tărie, cu turmele subt el,
S-a năpustit în ele și a răpit un miel.
Din pomi, un pui de cioară, văzînd așa ispravă,
A vrut s-o facă și el, la fel, fără zăbavă.
« Dar dacă-i vorba,-și zise, să iei, apoi să iei,
Și n-ai să-ți pui tu mintea, ca el, cu niște miei,
Să te mînjești, aproape pentru nimic, pe gheare.
El trebuie să fie mai slab la ridicare.
Dacă aș vrea, ca glonțul m-aș repezì deodată
Și-aș înșfăca în aer o àltfel de bucată. »
S-a repezit, cum zise, din craca lui subțire,
Înfășurînd pășunea cu-o lacomă ochire.
Din turmele întinse, cum pasc și sar și trec,
El își alese, după mărime, un berbec,
Și ce berbec! o spaimă cu gògeamìte coarne,
Pe care însuș lupul s-ar teme s-o răstoarne.
Îl și ținti și, gata,-n cojoc i se înfipse.
Dar înțelese, tîrziu, că se și fripse.
Cojocul gras, cu lîna ca sîrma și-ncîlcit,
L-a încleștat de gheare pe cît s-a mai smucit.
Nemaiputînd să iasă, din sîrma din spinare
De-abia l-au scos ciobanii, aproape fără gheare,
Și-apoi, zmulgîndu-i coada și-arìpile de vii,
L-au dat pe puiul cioarei, de joacă, la copii.

De-așijderi cu toți hoții. Cînd un borfaș mai mic
Se ia după tîlharul cel mare, vreau să zic,
Acolo unde scapă tîlharul, ca-ntr-adins
Borfașul este prins.

CIOARA ŞI GĂINA

Cneazul de la Smolensk, Kutuzov, nu doarme,
El îşi face oaste, căpitani şi arme;
Căci năvălitorul, mîndru de pomană,
Trebuie pe-ncetul prins ca-ntr-o capcană.
Moscova-i e ţinta şi-a rămas pustie.
O să-l cam înveţe Cneazul ce nu ştie.
Toţi locuitorii au plecat, cu toţii,
Şi-au lăsat să intre în cetate hoţii.
Au plecat în gloate, rînduri şi convoaie,
Roiuri, ca din stupii luaţi de vîlvătaie.
Iată, de pe streaşini, croncăne o cioară.
Stă nepăsătoare-n zarva de pe ţară,
Cînd, de pe-o cotigă, strigă o găină:
— « Stai pe-nvelitoare şi nu pleci, vecină,
Ori te simţi, pesemne, bine-ntr-un oraş
Cotropit, în lipsa noastră, de vrăjmaş? »
— « Nici nu mă priveşte, nici nu mă clintesc, —
Îi răspunde cioara-n graiul ciorolesc. —
Dar cu voi, vezi bine,-i altă socoteală.
Cioara nu e bună friptă, nici în oală.
Eu cu musafirii cad la învoială.
Poate că mai iese şi vreo procopseală,
Ceva caş, oscioare, carne vreo bucată,
Du-te sănătoasă şi drum bun, surată. »

Cioara, prin urmare, a rămas. Necazul
Începu cînd strînse lațurile Cneazul.
Neavînd ce pune veneticii-n gură,
Puseră, de foame, ciorile-n fiertură.

Omul, ca și cioara, încrezut la vorbă,
Ticălos la faptă, nimerește-n ciorbă.

LUPUL ÎNTRE CÎINI

Lupul, sărind să intre noaptea-n stînă,
A nimerit, ca muștele-n zmîntînă,
În haita cîinilor din dos,
Care-au zvîcnit, simțindu-l pe miròs.
— « Pe el! — strigau, treziți, ciobanii. —
Proptiți în poartă drugii, aduceți bolovanii,
Veniți cu bîte, răngi și dați lumină,
Că a intrat în stînă o jivină! »
Într-o clipită, forfota se-adună,
Și lupului zbîrlit nu-i e de-a bună.
Înfricoșat, înghesuit, dar cu trufie,
Căta din ochi pe cine să-l sfîșie.
Dar a văzut că gluma se îngroașe,
Că nu mai e acum ca în imașe.
Și c-a sosit, nici pic de îndoială,
Ceasul urît, de dat o socoteală.
Și s-a gîndit să scape, ce să facă,
Poate-n tocmeli cu stîna se împacă,
Și începu: — « Scumpi prieteni, cîtă larmă!
Împiedecarăți oile să doarmă.
Ce v-a venit? Nu sîntem toți
Ceva ca niște cuscri, cumetri sau nepoți?
Dac-am venit din codrul meu încoace,
E ca să facem jurămînt de pace,
Să dăm uitării totul din trecut,
Ca și cum nici nu l-am știut,
Să-ntemeiem de-acuma o frăție
Și s-o păzim întreagă pe vecie.

Mă leg pe cinste, neam de neam din lupi,
Să fug de oi, cum mă feresc de stupi,
Să nu m-ating, ci, blînd ştiut din fire,
Să-i dau chiar, stînii voastre, ocrotire. »
— « Mai tacă-ți gura, — îi răspunse baciul, —
Tu, prins de bot, mai faci și pe cîrmaciul.
Ești numai sur, eu sînt încărunțit
Şi, cu năravul tău, obișnuit.
De-aceea mi-am făcut și eu o lege,
Cu lupii voștri a mă înțelege:
Eu îi jupoi de piele și de vii.
Pe el, ciobani! pe el, dulăi! pe el, copii! »

MÒTANUL ȘI BUCĂTARUL

Un bucătar, în meseria lui vestit,
De la cuptor la cîrciumă s-a-nzăpezit.
Era evlavios, bisericos, nevoie mare,
Și chiar în ziua ceea, prin urmare,
Pentru odihna sufletului, al cumetrei,
Făcea un parastas. Din fundul vetrei
Tocmai scosese tava cu fripturi mustoase,
Și pînă să mai guste din țuici, cum mai
gustase,
Puse motanul pază, în timp cu băutura,
Ca șoarecii nu cùmva să ronțăie friptura.

Dar cînd s-a-ntors, ce credeți că a văzut pe jos?
Colea un zgîrci, o pulpă, și dincolo un os,
Și-n colț, la bolobocul cu vrană, de oțet,
Chiar pe motanul paznic, rozînd un pui, încet.
Și începu să-l certe: — « Cum, nu ți-a fost
rușine?
Ce-ncredere mai poate să puie omu-n tine? »
Însă, tăcut, motanul nu se lăsa de treabă,
Ca să asculte glasul ce-l mustră și-l întreabă:
— « Erai cinstit pe vremuri, dar te-ai stricat
cu anii,
Și dat de pildă-n casă, mînca-te-ar șobolanii!
Ce-o să mai zică mîța de-așa model de soț?
Că ești șiret, motane, necredincios și hoț.

Şi nu-n bucătărie, dar nici în bătătură
Nu poate să mai vie vicleana ta făptură. »
Motanul, însă, molcom şi rece, nu mai spui
C-a şi ajuns să-mbuce pe cel din urmă pui.
Dar bucătarul gureş o tot ţinea-nnainte,
Nemaisfîrşind potopul moralei de cuvinte.

Eu, cîte unui àstfel de bucătar cu gură,
I-aş spune să-şi însemne pe zid o-nvăţătură:
« A nu se pierde timpul cu sfaturi răsuflate
Acolo unde-i vorba de autoritate ».

BROASCA ŞI JUPITER

Din mlaştina din vale, o broască se suise
Pe vîrful unui munte cu bolţile deschise,
De-a buşile, de-a broasca, şi nu din
întîmplare:
Îşi căuta o casă, la umbră şi răcoare.
Avea bordei şi-n baltă, să doarmă şi să caşte,
Dar boieria-i mare şi la broaşte.

Vacanţele cucoanei au cam ţinut puţin,
Căci s-a lăsat arşiţa fierbinte şi din plin,
Şi, într-o zi, dogoarea prea tare îi uscase
Şi pielea de pe oase.

Pe-atunci era mai mare Jupiter
Şi-mpărăţea peste pămînt şi cer.
Îngenunchind smerită, pe cremene şi stînci,
Făcu o rugăciune, cum ştie ea, pe brînci.
— « Fii milostiv cu mine şi vezi că e nevoie
De un potop, ca-n zilele lui Noe.
Mai umflă apele o dată,
Să-mi fie vizunia din groapa mea scăldată,
Să-nnot, să ies la lună, să mă mai dau afund
Şi să mă joc, să fug şi să m-ascund. »

Orăcăind zadarnic, cu ochii duşi în zări,
Îl ia, din rugăciune, de-a dreptul la ocări.
Dar Jupiter din ceruri, blajin şi liniştit,
Ceea ce nu se-ntîmplă în chip obişnuit,
Răspunde: — « Goliciune nemernică şi vană,
Orăcăi de pomană.
Să-nnec de dragul broaştei şi să scufund o lume,
Ca să se bălăcească ea anume,
Şi să se afle-n treabă?
Hai, dă-te jos degrabă,
Pe partea ceealaltă,
În zmîrcul şi mocirla ta, din baltă! »

Şi omul cîteodată-i cu broasca de un fel:
Să piară lumea-ntreagă, dar să trăiască el.

LUPUL ŞI CUCUL

Despărţirea dintre lupul trist şi cuc:
— « Eu te las cu bine, cucule, mă duc.
Oamenii şi cîinii sînt la voi de-o teapă,
Nimeni nu-i împacă, nimeni nu le scapă.
Poţi fi orişicine şi picat din cer,
Nu îţi iartă viaţa, ţi-o pîndesc şi-o cer. »

Cucul îl întreabă: — « Drumurile-s lungi
Pînă unde gîndul tău ar vrea s-ajungi?
Pe acolo-i lumea ceea de poveşti,
Paşnică, în care crezi c-ai să trăieşti? »

— « Mi-am ales eu calea bună, nu te teme.
Raiul nu-i departe şi-o să merg o vreme.
În pădurea ceea gîrlele-s de lapte,
De-abia ies, şi toate poamele sînt coapte.
Toţi duc laolaltă viaţa de frăţie,
Uite, dă-mi şi mie; ţine, na şi ţie.
Cîinii nici nu muşcă, dorm şi nici nu latră,
Ţara-i ca o pîine, caldă ca o vatră.
Nu te-mpinge dorul, naşule, nu-ţi place
Să-ţi faci cuib pe-acolo, fericit în pace,
Cînd pe-aci tot timpul frica te zbîrleşte,
Ziua fără tihnă, noaptea iepureşte?. . .
Ci rămîi cu bine, fără supărare. »

— « Să nu uit în grabă încă o-ntrebare:
Ce faci cu năravul și cu colții, fine,
I-ai lăsat acasă, ori îi iei cu tine? »
— « Cum să-i las acasă? N-oi fi-așa de bleg. »
— « Păi, atunci mutarea n-o mai înțeleg.
Cînd ajungi, văd bine, iar te dai la rele
Și rămîi la urmă și fără de piele. »

Cu năravuri, omul, și el, în sfîrșit,
De nimic și nimeni nu e mulțumit.
Pricina de harță, sfadă și gîlceavă
E în el, de-a pururi, dramul de otravă.

FIERTURA LUI DEMIAN

— « Vecine dragă, haide, mai poftește,
Mai ia o strachină de pește. »
— « Îți mulțumesc din suflet, sînt sătul. »
— « Și totuș n-ai mîncat destul.
Mai ia o dată, dacă mă iubești.
Cu ciorba asta nu mai te-ntîlnești. »
— « Da' n-am mîncat trei străchini pline? »
— « Mai ții și socoteală, măi vecine?
Ia și mănînc-o sănătos pe toată.
Nu te sfii, că-i ciorbă minunată.
Numai te uiți și-ți vine pofta iar.
De grasă ce-i, e ca de chihlimbar.
Fă-mi dar plăcerea și mai ia o dată,
Din cegă, din plătică, din borș cîte-o bucată.
Ce stai așa, femeie, de nu scoți nici o vorbă?
Mai roagă-l, mai poftește-l și tu frumos,
la ciorbă. »

Deci Demian, pe Foca poftindu-l la ospăț,
Îl îndopa din oală și nu-l slăbea din hăț.
Nici să răsufle, bàrem, nu-i mai lăsa răgaz
Și, străchini după străchini, golite cu necaz,
Mai rămăsese-a cincea, iar omul și nevasta
Îl îmbulzeau, zicîndu-i: — « Mănînc-o și pe asta
Și nu mai face nazuri și mofturi, Foca dragă ».
Tingirea se golise de borș aproape-ntreagă,

Dar năpădit de zeamă, de munci și de sudoare,
Să rabde încă una nu s-a simțit în stare,
Şi, fără bună ziua, nici mulțumesc, nici rugă,
Își ia din cui căciula și pune-te pe fugă.
Şi de atunci încoace, biet Foca, an de an,
Nu mai deschide ușa lui badea Demian.

Tu, scriitor cu haruri primite ca din vis,
De nu vei ști condeiul să ți-l măsori în scris,
Cruțîndu-ți cititorii de proza sau de versul
Pierdute-n zeamă lungă și bălăcindu-ți ghiersul,
Vei face numai greață cu tot ce-ai vrut să spui,
Ca Demian cu ciorba din străchinile lui.

TRECĂTORII ŞI CÎINII

Doi prieteni trec vorbind, pe înserate,
Ca oamenii, de multe și de toate.

Deodată cîinele, sau un cățel,
Sare și latră, şi-altul după el,
Și încă doi și încă trei, din curți,
Dulăi mai mari, botoși, mai cîrni, mai scurți.
Poate cincizeci, poate o sută, cine știe!
O haită-ntreagă, de păreau o mie.
Se-adună, se adaogă, — o turmă!
Şi-i latră şi-i înjură în limba lor, din urmă.
Lătrăii niciodată, de stradă sau din viață,
Nu latră dinainte și din față.

Unul din prieteni, mîniat că-l latră,
Se-apleacă, ia o piatră
Și vrea să dea, dar celălalt nu-l lasă:
— « Vezi-ți de treabă, fă-te că nu-ți pasă.
Mai rău îi întărîți cu graba.
O să-și dea seama și ei că au lătrat degeaba. »
Și după o bucată de drum, e-adevărat,
Nici un cățel sau cîine nu a mai lătrat.

Că latră cîinii, vorba vine;
E graiul lor, şi lor li se cuvine.
Te latră însă oamenii pizmași.
Eu zic că și pe ei să-i lași
Să-ndruge la minciuni şi la palavre.
Ei se numesc în graiul nostru javre.
Nimic nu-ncep, nimic nu țin, nimic nu fac.
Lasă-i să latre și ei, că ostenesc și tac.

ȚĂRANII ȘI RÎUL

Nemaiputînd să rabde mai departe
Prăpădul fiecare-n parte,
S-au adunat țăranii, prin urmare,
La judecata rîului mai mare,
Ca să se plîngă de o droaie
De rîulețe și pîraie,
Că le înneacă țara și-o mănîncă.
Ele țineau de matca lui adîncă,
Veneau umflate și zmulgeau cătune,
Ținuturi, mori, izlazuri de pășune,
Și valvîrtej, furînd cirezi și turme,
Nu mai lăsau din sate-ntregi nici urme.
Cînd au ajuns la rîul pomenit,
S-au minunat să-l vadă blajin și liniștit.
Printre orașe mari, neturburată,
Nu i se varsă unda niciodată.
Apucăturile lui bune
Vor potoli pîraiele nebune,
Că le va da porunci, din sat în sat.

Țăranii-atunci s-au mai apropiat,
Ca să-l înduplece, să le asculte
Durerile și chinurile multe.
Însă, uitîndu-se în apele lui late,
Văzură-n rîul mare, cărat pe jumătate,

Avutul lor, răpit de rîurile mici,
Înghesuit de-a valma, bucate, vite, tîrlă,
Şi-l însoţeau cu ochii, dus pe gîrlă.
Dar pricepînd mai bine treaba,
Au înţeles că au venit degeaba.
La urma urmei, rîului ce-i pasă:
Au dat din cap şi s-au întors acasă.

Ce să mai cauţi la cei mari dreptate,
Cînd ei dau cu cei mici pe jumătate?

ZMEUL DE HÎRTIE

Înnălțat pînă-ntr-un nor
Și crezîndu-se cocor,
Zmeul mîndru, tras de sfoară,
Își închipuie că zboară.

Dintre flori, un fluture,
Începînd să-și scuture
Àripile dezmorțite
Și plutind pe dibuite,
Îl aude-n cîmp, de sus:

— « Vezi pînă unde m-am dus?
Tu de-abia te mai zărești,
De mărunt și jos ce ești,
De prin volbură și izmă.
Ai de ce să-ți fie pizmă:
Eu mă leagăn în Tării
Și tu-nnoți prin bălării. »

— « Ești fudul, dar ai uitat
Că te-nnalți numai legat.
Eu zbor jos, mai zbor, mai stau,
Dar mă duc oriunde vreau.

Şi n-am nici bîzîitoare
De foiță de țigare,
Ca să zbîrnîie de-a surda
Cînd îşi paşte iarba ciurda. »

PIATRA ŞI RÎMA

În fabule, pe lîngă dobitoace,
Vorbesc și pietrele, de-o vreme-ncoace,
Şi descleştate toate, de tot, ca la un semn,
Nu-i de mirat ca graiul să iasă şi din lemn.

O piatră, prin urmare, se supără pe-o ploaie
Care cădea în cîmp și da șuvoaie,
Și zise: — « Proastei i se pare
A fi făcut ispravă mare,
C-a murdărit pămîntul vre un ceas —
Şi lumea bucuroasă prinde glas.
Eu ce să zic de mine?
Şi totuş de dreptatea lumii mi-e rușine.
Culcată-aci, de nu știu cîte veacuri,
Privesc la toate-aceste fleacuri
În liniște, smerită, cum trec și se urmează.
Unde mă pui, acolo stau, de pază,
Şi nimeni încă nu mi-a mulțumit.
Omul nedrept mai e și ipocrit. »

— « Mai tacă-ți șura, pacoste bătrînă », —
Răspunse rîma din țărînă. —
Un ceas ori mai puțin de ploaie
Face tulpina grîului vioaie,

Îi dă plugarului muncit nădejde,
Și seceta, ca lepra, o gonește.
Iar tu? dar cine te întreabă?
Zaci stearpă, dormi și crezi că faci vreo treabă. »

Domnul Cutare-n slujbă, plătit de-o viață-ntreagă,
Stă, unde e de lucru, în jilț, și nu se bagă.

CURIOSUL

— « A! bună ziua, dragă, cînd intrași?
Văd că îți merge bine, că te-ngrași.
Nu mai încapi în cataramă. »
— « Sînt fericit! Am fost duminică la
panoramă. . . »
— « Și ce-ai văzut? ia spune! »
— « Ce mai încoa și-ncolo? E-o minune!
Am colindat clădirea întreagă, ce să spui! »
— « Tablouri multe, olării, statui?. . . »
— « De unde! Animale și pasări. . . cîte toate,
Care de care mai ciudate;
Gîngănii, te ia groaza-ntr-adevăr,
Cu àripi, fără àripi, cu păr și fără păr. . . »
— « Am înțeles, ai fost pe la muzău,
Așa se spune. . . »
— « Zău?. . .
Și să mai vezi ce fluturi! ce gîze! mii și mii,
Puse-n dulapuri, rafturi și cutii,
Unele mici cît niște gămălii,
Ca de zmarald, de aur și mărgean,
Din toată lumea, pînă la ocean. . .
De-abia le vezi pe unele din ele,
Așa-s de mărunțele. »
— « Natura asta, cum îi zice,
E ca un basm, într-adevăr, amice. . .

Dar într-atîtea frumuseți mărunte,
E și un elefant acolo, cît un munte. »
— « Acolo,-n panoramă? »
— « Vezi bine că acolo. »
— « Nici n-am băgat de seamă. »

VULTÙRUL ŞI SOBOLUL

Venind din zările silhui
Vultùru-n zbor, cu vulturoaica lui,
Într-o pădure mare, deasă,
A vrut să-i facă darul de mireasă,
Clădindu-i cuib înnalt, atît măcar,
În cel mai mare și stufos stejar.
În crăcile întinse din veac în veac, cu anii,
Vor crește-n voie slobozi și hultanii.

Sobolul, auzind de pregătiri,
Tiptil se-ndreaptă către miri,
Să spuie de cu vreme, crezînd de cuviință,
Că nu e bun stejarul ales, de locuință,
Că-n rădăcini e putred și șovăie, firește,
Să nu se prăbușească-ntr-o zi; Doamne ferește!
Așa că dă povață, bogată find pădurea,
Să-și mute căsnicia și cuibul ei aiurea.

Dar vùlturilor să le dea, din vizuină,
Învățături și sfaturi asemenea jivină?
Agerul ochi de vùltur nu se-nșeală.
Ce se mai vîră ea în socoteală
Şi-n trebile-mpăratului din slavă?
Vultùrul îi clădi fără zăbavă
Palatul închinat împărătesei sale,
Şi iată-i împreună, pe cer, în rotogoale.

E timpul să vă spui
Că-n primăvară ea și scoase pui.

Dar într-o zi, cînd se-ntorcea acasă,
Gonind pe sus, vultùrul, cu prada cea mai grasă,
Nu-și mai zărì stejarul, din Tării.
Se prăbușise-n roata unei vijelii,
Strivind în cuib și puii și pe mamă.

Că nu ținuse sfatul sobolului în seamă,
O negură-i se-așterne pe ochi, cernit de moarte.
Se îndărătnicise-n trufiile-i deșarte,
Cînd cîrtița-i spusese din mușuroi, de jos,
Că arborele-i putred și trunchiul găunos.
El s-a-ncrezut în fala stejarului, văzută,
Uitînd că știutoarea scobește neștiută
Și că, scurmînd pămîntul, făptura ei puțină
Trăiește-n rădăcină.

Să nu nesocotești un sfat
Nainte de-a-l fi bine judecat.

LEBĂDA, ŞTIUCA ŞI RACUL

O lebădă, odată, o ştiucă şi un rac
S-au apucat să tragă un car şi, greu, ceac-pac,
La oişte de-a surda tustrei se înhămară,
Că n-au urnit din locu-i temuta lor povară,
Ce le păruse parcă la început uşoară:
Căci lebăda, cu aripi, trăgea în sus, la nori,
Racu,-ndărăt, şi ştiuca, la iaz. De zeci de ori
S-au opintit zadarnic. . . Care avea dreptate
Din trei, nu ştie nimeni să-i dea întîietate,
Nici cînd a fost să fie, şi nici la ce soroc,
Dar de atuncea carul stă pînă azi pe loc.

Cînd prietenii, la treabă, nu se-nţeleg, amin!
Isprava li-i deşartă, şi munca lor — un chin.

BALTA ŞI FLUVIUL

— « Ce‑i asta? — 'ntreabă balta pe fluviu. —
Ce destin!
Să curgi mereu, și ziua și noaptea, tot senin.
Cum nu ți se urăște și cum n‑ai obosit?
Te văd cărînd corăbii, poveri, fără sfîrșit,
Încărcături pe plute și mii și mii de bărci.
Nu ești sătul de trudă, de n‑ai de gînd să‑nțărci?
Ce viață mai e asta, și n‑ai să te mai lepezi
De vana strădulnță a undei tale repezi?
Ridică‑te din maluri și uită‑te la mine
Cît mă răsfăț de galeș și cît îmi e de bine.
N‑am nume, nici pe hartă n‑am semn,
nici n‑am cîntate
Isprăvi neauzite și fapte lăudate.
Copilării și fleacuri! Nămolul, ca o blană,
Mă leagănă, culcată ca‑n perini o cucoană,
Şi fericită àstfel visez în dulce tihnă...
Ce e la tine zarvă, la mine e odihnă.
Nu mă strivesc corăbii, și țărmul nu‑mi încarcă
Nişte coşciuge strîmte cu vîslele de barcă.
Cel mult dacă vreo frunză, venind din depărtare,
Mi‑atinge rar oglinda, gingàş, cu‑o sărutare...
Ferită pretutindeni de vînturi, ce‑ar putea
S‑aducă altă viață în fericirea mea?
Dormind, străvăd cum lumea se zbuciumă‑n
neștire
Şi‑mi duc filosofia prin somn, ca‑n amintire. »

— « Filosofia asta din mlaştina ta largă,
În care zaci, nu ştie ce lege ne aleargă, —
Răspunse bălţii fluviul. — Trudire şi mişcare.
Prin munci neodihnite ajungi adînc şi mare,
Iar prospeţimea undei zvîcnirea o păstrează.
Belşugul meu de ape şi albia mea trează
Aduc foloase lumii şi mie — ce vrei? — slavă.
Eu mii de ani voi curge aşa, iar tu, trîndàvă,
Tu vei seca şi trece din mlaştină în zmîrc,
Şi n-are să te plîngă măcar un cocostîrc. »

Într-adevăr, cînd fluviul mînà mai viu, —
domoală,
Balta scădea-n nămoluri de linişte şi boală,
Nici trestii, nici rogozuri nu i-au mai dat
o viaţă,
Şi se trezì uscată-ntr-o bună dimineaţă.

CLEVETITORUL ŞI ŞARPELE

Degeaba s-a zvonit că nu-i întîietate
Cinstită-n Iad, şi nici deloc dreptate.
O să vedem îndată că, săracii,
Nu iartă strîmbătatea nici chiar dracii.

S-a întîmplat odată-ntr-un alai
Din Iad, cam prin aprilie sau mai,
Clevetitor şi şarpe, dintr-un salt,
Să vrea ieşi-nnaintea celuilalt.
Şi s-a iscat gîlceavă-n cele zise
Şi-un tărăboi cum nu se pomenise.
Care de care mai lăudăros,
Îşi lăuda otrava şi colţul veninos.
Jignit a nu fi în alai întîiul,
El, şarpele, i-ar fi muşcat călcîiul
Duşmanului, şi asta făcu ca, din grămadă,
Clevetitorul să rămîie-n coadă.

Dar Belzebut, ivit în dreptul lor
Şi apărîndu-l pe clevetitor,
Îi zise şarpelui: — « Pe tine
Te preţuiesc cum se cuvine.
Ai un venin, minune mare!

Pe cine-nghimpi, dă ochii peste cap și moare,
Dar tu înțepi doar din apropiere,
Nu ai a clevetirii năstrușnică putere.
Clevetitorul bate-n depărtare,
Și streajă gura lui nici granițe n-are.
Te-ajunge peste mări și țări și munți.
Tu poți fugi, dar nu poți să-l înfrunți;
Așa că el e mai primejdios.
Ia-ți locul tău, tîrăște-te pe jos.
El are drept la locul dinainte.
Haide,-nțelege, șarpe, fii cuminte. »

De-atunci, în Iad, din punctul de vedere
Curat, clevetitorul are precădere.

OSPĂŢUL

Ca să mîngîie lumea, pe-o foamete grozavă,
Se hotărî şi leul să facă o ispravă.
Trimise pretutindeni pe vestitori să cheme
La un ospăţ cum nu a mai fost dintr-altă vreme
Jivinele din codru, din scorburi şi pămînt.
N-a şovăit nici una s-asculte de cuvînt.
Un bun ospăţ e binevenit şi-n timpuri bune,
Şi pofta de mîncare cu drag i se supune.
Iată-i ajunşi pe vulpe, sobol şi popîndău.
Venea un bun miròs — ţi se făcea şi rău.
Dar au sosit oleacă tîrziu, — mai mergi, mai lasă, —
Şi oaspeţii cu toţii au fost găsiţi la masă.
Cumătra vulpe, totuş, n-am înţeles ce-avea
Tocmai atunci, pe-alături, că tot trebăluia.
Sobolul rătăcise, iar popîndău-a stat
Întîi afară, de s-a spălat şi scuturat.
Cum să te-nduri acuma să pleci cu burta goală?
Un loc mai era slobod, de lîngă leu, în sală,
Şi cîteşitrei dau buzna la masă, să-l apuce.
Atunci pantera zise, cu braţele în cruce:
— « E drept că locul ăsta e foarte-ncăpător
Şi aşezat mai bine, dar nu-i de mutra lor.
Cum vine elefantul, îi dă din jeţ afară,
Sau îi striveşte turtă subt el, aşa,-ntr-o doară.

Cine nu vrea să plece flămînd, să stea la uşe,
Că locurile astea sînt pentru cei cu guşe,
Ţinute pentru fiare mai mari și mai de vază,
Iar mărunțeii care picioarele-și păstrează
Şi vor să stea pe scaun cînd alţii ospătează,
Mai bine să rămîie acasă, de amiază. »

OGLINDA ŞI MAIMUŢA

Zărindu-se maimuța-ntr-o oglindă,
Care-ajungea pe podină din grindă,
Îl înghionti pe urs a zeflemea:
— « O vezi? Parcă-i cumătră-mea.
Cum sare și se strîmbă, așa schimonosită,
Cumătră-mea-i leită.
De-aş semăna cît de puţin cu ea,
Numaidecît m-aş spînzura.
Ba mai şi sînt, Cutare și Cutare,
Cu-acelaș chip și-acea asemănare,
Mai multe rubedenii, pe-aceleași calapoade. »
Ursul răspunde, cumsecade:
— « Ia uită-te mai bine... Tot nu te ruşinezi
Că tu eşti chiar aceea pe care-o-njuri și-o vezi? »

Să se cunoască, nimeni nu vrea și n-are preget.
Și noi, ca și maimuța, ne-ascundem după deget.
Climîci ia mită-n slujbă, îl spui și îl arăt,
Dar el arată pe-altul, cu ochiul, dindărăt.

MAIMUȚA ȘI OCHELARII

Îmbătrînind maimuța, vederea-i cam slăbise,
Și auzind că ochii se dreg, mai auzise
Că lucrurile-ndată se fac și cresc mai mari
Dacă te uiți la ele prin niște ochelari,
Și-a cumpărat din piață șase părechi deodată.
Dar nefiind cu-asemeni adaose-nvățată,
Nu știe cum să umble cu ei și cum să-i puie,
La gît, la subsuoară, mai drepți, mai strîmbi,
și, șuie,
Îi linge, pune nasul: n-au gust și n-au miròs.
A-i încerca și-aiurea nu-i, poate, de prisos:
Adună ochelarii de-a valma și grămadă
Și àpoi și-i înșiră și pe coadă. . .
— « Spuneau că ochelarii fac minuni;
Ce rău e să te iei după minciuni!
(Și-a zis maimuța, supărată)
Să nu asculți de sfaturi și vorbe niciodată.
Nici geamurile astea n-aduc nici un folos. . .
A fost și negustorul din tîrg un mincinos. »
Înverșunată, luîndu-i de plăsele,
I-a sfărîmat în mii de bucățele.

Nici noi nu ne dăm seama de ce avem în mînă.
Ciocoiul pe maimuța din pildă o îngînă.
Cunoașterea prostească a tot ce nu ajunge
Îi face și pe oameni să-i scadă sau alunge.

CHIABURUL ŞI ARGATUL

Un chiabur se întorcea acasă,
Pe înserat, cu-argatul, de la coasă,
Cînd se-ntîlniră, după vre un ceas,
Cu ursul din pădure, nas în nas.

Ursul îl ia, l-învîrte,-l strînge
Şi îl trîntește morfolit cu sînge,
Gata să-nceapă căsăpitul:
I se apropia chiaburului sfîrșitul.

— « Iubite Stepanușka, nu mă lăsa mîncat, —
Se roagă de subt urs chiaburul, de argat, —
Mi-eşti scump şi drag, cît şi copiii mei,
Ajută-mă să scap și-ți dau ce vrei. »

Argatul, cu securea și cu-o putere nouă,
Despìcă țeasta ursului în două,
Și furca-n pîntec i-o înfige.
Fiara începe să se încîrlige,
Chiaburul a scăpat.

Dar tot el e cel supărat
Și, ocărîndu-l pe argat, se scoală.
Biet Stepanuk, mîhnit, dar cu sfiială,
Întreabă pe chiabur, cam cu-ndoială:
— « Văd că mă-njuri și nu știu ce-am greșit ».
Chiaburul îi răspunse: — « De ce ai fost tîmpit,
Să îl înțepi atît de apăsat?
Că toată pielea s-a stricat. »

LEUL ȘI PANTERA

Pantera și cu leul, în vremurile toate,
Au dus războaie crunte, — stă scris, —
îndelungate.
De ce? Pentru desișuri, păduri și vizuini,
Căci peste tot, oriunde, se nimereau vecini,
Și fiecare-n parte avea un drept al lui.
Dar chibzuiala, care îi vine orișicui,
E că puteau să meargă frumos la judecată;
Ceea ce nu se-ntîmplă la fiare niciodată.
Ele-au o lege-anume: război fără cruțare,
Și dreptul sfînt rămîne al celuia mai tare.

Dar, totuș, după-nfrîngeri, vrăjmașii au simțit
Că ghearele și colții slăbiți li s-au tocit.
S-au hotărît ca, pînă le schimbă, pe tăcute,
Să-și dea o întîlnire, la care să discute.
Să-ntemeieze dreptul, să șteargă tot ce-a fost
Gîlceavă și pricină, cu rost și fără rost,
Și să se-ncheie-o pace eternă, prin urmare
(Pînă la viitoarea, din nou, încăierare).

— « S-alegem, deci, în grabă, — au zis, —
cîte-o solie
Pentru-ncheierea păcii dorite, pe vecie,
Și ce-or găsi cu cale aleșii,-așa să fie. »

— « Eu, — a propus pantera, — am și ales
motanul,
Ambasador destoinic, cam jerpelit, sărmanul,
Însă curat la cuget: îl iau pe garanție.
Tu să numești măgarul pentru deputăție.
E și de neam, și-n ranguri nu-l mai întrece
nimeni,
Cel mai umblat și falnic de printre ipochìmeni.
Și, pot să spui, nici sfatul, nici curtea ta slăvită
Nu fac cît de la dînsul o singură copită.
Primim, deci, hotărîrea ce-or lua,
de mai nainte,
Motanul meu destoinic, măgarul tău cuminte. »
Dînd leul aprobarea propunerii, întreagă,
Nu pe măgar, ci,-n locu-i, pe vulpe o deleagă.
« Căci nu te poți încrede, își zise suveranul,
În semenii pe care ți-i laudă dușmanul. »

LUPUL ȘI VULPEA

Din ce nu ți-e de folos
Dai din plin și cu prisos.
Dărnicie-i, mi se pare,
Și-n povestea următoare.

Vulpea-i hoață și isteață.
Luase dintr-o cotineață
Și mîncase dindestul,
Pîntecul era sătul,
Dar pusese ce-i rămase,
Cîteva bucăți mai grase,
De o parte, pentru cină,
Subt un pom, la rădăcină,
Iar acum se odihnea,
Moțăind ca pe saltea,
Pe un val de fîn cosit.
Iată lupul, hămesit,
Dînd prin țărină o raită,
Se apropie, se vaită:
— « Am umblat în lung și-n lat
Și nimic n-am căpătat,
Capră, oaie sau berbec,
Și înghit de marți în sec.
Nu știu. . . Ce mă-nveți să fac?
Că mi-e rău de la stomac.
N-ai cumva, pe la cămară,
Vre un mușchi, vreo vrăbioară?

Cîinii-s răi, și baciul, treaz,
Se tot uită prin zaplaz,
De flămînd și amărît,
Mi-aș fi pus ștreangul de gît. »

— « Taci, te rog, mi se sfîșie
Inima de duioșie,
Mie, ca și dumitale,
Că te văd cam tras la șale.
Mi-ești prea dulce și mă doare,
Că sînt fire simțitoare,
Și cum ești de abătut,
Vreau din suflet să te-ajut.
Uite colo cîte-o claie
De coceni, de fîn și paie.
Ia cît poți, stăi còlea, jos.
Prînzul cel mai sănătos. »
Nu doar că ar fi semeț
Lupul n-ar mînca nutreț;
Nici porumb, nici cereale
Nu-s pe placul dumisale,
Căci îi place os cu carne,
Chiar cu fulgi, necum cu coarne.
Dar cum ghiersul blînd și moale
Nu o prea ține parale,
Vulpea-l duce și-l petrece
Cîțiva pași, vreo cinci sau zece,
Cu nădejdi și cu suspine
Sufletești, și-i șade bine,
Legănat în mîngîieri.

Lupul nu e nicăieri.
Toate zise și răszise,
A pierit cum și venise.

ELEFANTUL FAVORIT

Elefantul nu e prea drăguț, să placă,
E de o frumusețe și neagră și săracă;
Totuș, leul-rege prieten l-a ales,
Și-amîndoi se pare că s-au înțeles.
S-a mirat pădurea, pusă pe ghicit.
Vulpea, învîrtindu-și coada, s-a uimit:
— « Aș pricepe-ncaltea lucrul mult mai bine
Dacă elefantul ar avea, ca mine,
Coada îmblănită, groasă și stufoasă ».
— « Sau o gheară mare, colea, sănătoasă », —
Zise ursul. — « Poate (se vîrî și boul),
Se găsesc aiurea dragostea și noul:
Colții de la trompă, mari cît niște coarne,
Au făcut gingàșe namila de carne. »
Și măgarul zise: — « Astea-s lucruri vechi;
L-a ales stăpînul cred că pe urechi ».

De-ar avea cu mine vreo asemănare,
I-aș ierta mărirea semenului mare.

LUPUL ȘI COCORUL

Prefăcut, neprefăcut,
Lupu-i lacom, e știut,
Dar, din fire, cam netot,
Înghite cu os cu tot,
Îmbucînd, flămînd, cît zece.
Dar era să se înnece
Într-o vreme, întrucît
I s-a pus un os în gît —
Dacă, iacă, un cocor
Nu-i venea într-ajutor.
Prin holbări de ochi și semne
Îl făcu să se îndemne,
Că-i vîrî drept, dintr-odată,
Ciocul pînă-n beregată.
Scoate osul, i-l arată,
Și cum ziua da-n amurg,
Cere plata de chirurg.
— « Mi se pare că glumești, —
Zise lupul, — și nu-mi ești,
Cît ăi fi tu de cocor,
Măcar recunoscător.
Ciocul cînd mi l-ai vîrît
De un cot și-un sfert în gît,
Mulțumești în așa fel
Că ai mai rămas cu el?

Așadară,
Ia te cară!
Nu uita și ține minte
Să nu-mi ieși iar înnainte! »

LEUL ŞI LUPUL

Leul mîncînd la prînz un miel, precum se ştie,
Fără tacîm, şervet şi farfurie,
Un căţelandru, galeş, se-apropie de fiară
Şi-i ia, nevinovat, de lîngă ghiară,
Şi el o-mbucătură,
Ca să nu zicem că i-o fură.
Dar leul nu s-a supărat de îndrăzneala lui:
Ce să se supere pe un naiv de pui?!
Lupul, crezînd că vlaga i-a-mbătrînit şi-i slabă,
Întinse şi el, ca să ia, o labă.
« Leul e blînd, că e neputincios, —
Îşi zise lupul, — iau şi eu un os. »
Atît i-a trebuit,
Că lupul, ca şi mielul, fu prins şi ciopîrţit.
— « Ai cutezat, văzînd c-a luat şi el.
El e copil, şi tu nu eşti căţel. »

ÎNMORMÎNTAREA

O datină-n Egiptul de-altădată
Era alaiul bocitorilor cu plată,
Cînd mortul cel mai procopsit
Era şi cel mai jeluit,
Şi urletele mari de-nmormîntare
Îi însoţeau mumia spre viaţa viitoare.

La un convoi cu-asemeni gălăgie,
Crezînd că sufletul li se sfîşie,
De suferinţă, bieţilor urmaşi,
Un milostiv şi simţitor unchiaş
Le spuse bocitorilor: — « Sînt mag
Şi pot să-l înviez pe mortul vostru drag ».
— « Cu multă bucurie, — răspunseră, — dar doară
Dacă-l mai faci a cincea zi tu din nou să moară.
Cît a trăit o viaţă, bogatul de pe dric
N-a folosit la nimeni şi nimic,
Şi numai mort să dea e-n stare
Chiria bocetelor de înmormîntare. »

CÎINELE

Un boier de azi pe mîine
Avea-n curtea lui un cîine.
Era cîine fericit,
Mînca tot ce-ar fi poftit
Şi-avea toate din belşug.
Dar avea şi-un beteşug,
Ce punea la toate moţ:
Era hoţ.

Unde da de vreo bucată,
Era gata înşfăcată, —
Pulpă, şuncă sau friptură, —
Şi fugea din bătătură.

Cît stăpînul s-a trudit,
Nu l-a dezobişnuit.
Dar un prieten, pot să spun,
I-a dat sfatul cel mai bun:
— « Pentru că nu-l iei de scurt,
Tu-l îndemni mereu la furt.
Scurtul nu e cu bătaie:
Îl aţîţă, nu-l înmoaie.
Cu-o nuia, cu două, trei,
Nu-l dezveţi de obicei.
Cînd l-ai prins din nou că fură,
Scoate-i carnea, scurt, din gură. »

Mijlocul s-a dovedit
A fi cel mai nimerit:
Cîinele s-a cumințit.

ADUNAREA OBŞTEASCĂ

Nici cea mai bună rînduială
Nu scapă de a fi de mîntuială
Cînd a-ncăput, din întîmplare,
Pe mîini zgîrcite și murdare.

Lupul ceruse drepturi noi:
Să fie staroste la oi.
Aveau să puie-o vorbă bună
Leoaica, vulpea, împreună.
Împins de vulpe şi nevastă, —
Dar cunoscînd ce faimă proastă
Avea și lupul, — leul, tare,
Cerù obștească adunare.
S-au dat porunci ca, din popor,
Să iasă capul oilor,
Să nu se spuie-ntre hoinari
C-ar părtini pe cei mai mari,
Şi are voie orişicine
Să spuie de e rău sau bine
Să fie peste oi numit
Primare lupul hămesit.

Poporul, întrebat, nici pis
Nu a răspuns, și s-au trimis
Hîrtii,-nnainte și-nnapoi,
Că lupu-i staroste la oi.

Ci n-au fost oile în stare
Nimic să sufle-n adunare?
N-au spus nimic, şi-aveau dreptate,
Căci ele nici n-au fost chemate,
Necum să fie întrebate.

LEUL ŞI VULPEA

Vulpea tinerică, pribegind mereu,
Încă nu văzuse în pădure leu,
Dar odată, nu știu cum s-a întîmplat,
L-a-ntîlnit în față și a înghețat.

Întîlnește leul iar, a doua oară,
Dar de astă dată nu mai se-nfioară.
Ghearele cumplite, botul cu zăvoare
Nu-i mai par atîta de-nspăimîntătoare.

Întîlnirea treia cu temutul gîde
E îmbietoare, ea îi și surîde.
S-au plimbat alături, și în sus și-n jos,
Ea — subțire-n vorbă, el — politicos.

Greu e cu mai-marii noștri pămîntești
Pînă-i vezi de-aproape, că te-obișnuiești.

ZGÎRCITUL ŞI GĂINA

Mi-e lene alte pilde să caut printre multe,
Ca să-l învăţ pe-acela ce ştie să asculte,
Că, vrînd să strîngă totul, zgîrcitul pierde tot.
Să povestesc isprava unui calic netot.

Citisem într-o carte de prin copilărie
Că pe un om de ţară şi fără meserie
Căzuse orb norocul, ca-n lume nicăierea,
De-l năpădeau prosteşte belşugul şi averea.
Găina lui din curte, c-atît avea, găina
Făcu un ou de aur, bat-o vina!
Şi altul, tot de aur, de cel adevărat,
Că omul aiurise, uimit şi frămîntat.
Avea numai s-aştepte la cuib şi să adune
Din paie bogăţia iscată prin minune,
Să umple lăzi cu aur, şi-ncetul cu încetul
Să-i crească nesfîrşită, sporindu-i berechetul.
Dar aţîţat că toate nu merg destul de iute
Şi socotind pe zile ce ouă sînt pierdute,
Îşi zise: « De-ai tăia-o, găina asta, dragă,
Găseşti în ea îndată comoara ei întreagă ».
El şi făcu ce zise, dar i-au rămas în braţe
Mînjiţii fulgi de sînge, şi-n mînă nişte maţe.

Tot zăbovind la treabă, dar sprintenă-n zăbavă,
Pesemne lăcomia-i şi trîndàvă.

MĂGARUL ŞI ŢĂRANUL

Ţăranul tocmai pe măgar
Şi-l puse de pază vătaf grădinar,
S-alunge din cîmp, de cu zori,
Năvala de vrăbii şi ciori.

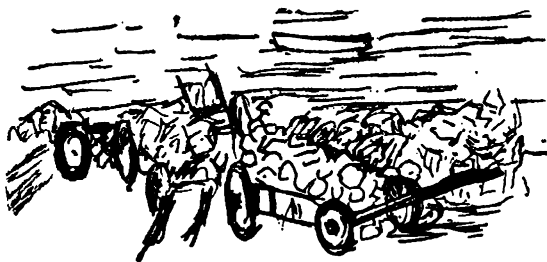
Măgarul, din fire cinstit,
Nici nu s-a gîndit
De-o iarbă măcar să se-atingă
Şi nici cel puţin să o lingă,
Necum la furat.
El are obrazul curat.
Dar harnic, din patru picioare,
Da buzna-n răzoare,
Să puie pe goană-n poiene
Pe hoaţele celea cu pene.
Şi àstfel şi de o cam dată,
Grădina rămase tocată.

Ţăranul, de furie, sare
Şi-i pune ciomagul întins pe spinare.

Batjocuri de peste tot locul:
« Că bine făcu dobitocul! »
Sudalme şi rele cuvinte:
« Învețe-se minte! »

« Așa se cuvine atunci cînd îți pui
Şi tu căpățîna ta goală cu-a lui. »

Măgarul, țăranul, grădina. . .
A cui o fi vina?

URSUL ÎN PLASĂ

Cîtă vreme stă departe,
Poți să rîzi cum vrei de moarte.
Cînd te-nșfacă, pe tăcute,
Nu știi cum să scapi mai iute.

Ursul, prins într-o rețea,
Se zmucea și se zbătea,
Și mai rău se încurca;
De-ar fi fost capcana ruptă,
S-ar fi măsurat în luptă.
Satul îl împresurase
Cu dulăi, cu furci și coase.
Încolțit și tremurînd,
Se făcu dulceag și blînd,
Și-n forfota zorului
Zise vînătorului:
— « Ce-ai cu mine, poți să-mi spui?
Dumitale ce-ți făcui?
Ori te iei și dumneata,
Poate, după niscaivà
Bîrfe, — nici nu m-aș mira, —
Puse-n socoteala mea.
Poți să-ntrebi orice vecin
Cine-n codru-i mai blajin
Dintre toate fiarele.

Colții mei și ghiarele
Nu se-ating de omul mort.
Vezi că știu cum să mă port? »

Luat așa, cu binișorul,
I-a răspuns și vînătorul:
— « Asta-i, da, adevărat,
Oameni morți n-ăi fi mîncat,
Însă, măre, să te ții,
Cînd îți cad în labă vii!
Să mănînci din morți nu-ți vine,
Deșì, poate,-ar fi mai bine.
Tot atît de bine-ai face
Și pe vii să-i lași în pace. »

DOUĂ BUTOAIE

Două butoaie merg la vale.
Unul e plin și merge-agale.
Altul e gol și fuge-n goana mare,
Și hărmălaia doagelor e-n stare,
Stîrnind în valuri praful din șosea,
Să bage lumea în belea.
« Dați-vă-n lături, oameni buni, că vine,
Ca o furtună, nu știu cine! »
Dar larma nu e de folos,
Butoiul plin e mut și tacticos.

Așa și omul cel lăudăros:
Pe dinlăuntru-i găunos;
Pe cînd acela care tace
E ca butoiul plin și cu capace.
Unuia-i umblă gura fel de fel,
Cellalt, vorbește fapta pentru el.

MORARUL

Jgheabul de apă de la moară
Se sparse într-un loc, odinioară,
Şi paguba nici nu s-ar fi simţit
Cu un morar mai chibzuit.
Dar gaura, din ce în ce mai largă,
Ameninţa tot jgheabul să se spargă.
— « Ia scoală-te din lene, măi morare,
Şi pune mîna, gaura-i mai mare. »
— « Nu e nimic, sfîrşitul e departe.
Am apă de prisos şi pîn' la moarte. »

Morarul doarme pe mălaiul moale,
Şi apa fuge tot mai mult, devale,
Şi roata morii a încremenit.
— « Păi, cînd ţi-am spus, nici nu m-ai auzit.
Acuma, scarpină-te subt căciulă.
Ziceai că apă ai destulă,
Pînă la moarte şi de-a gata.
Nu vrei s-o duci la moară cu găleata? »

Nişte găini ciupesc un cioc din iaz.
El caută o price, de necaz,
Şi, zvîrr! cu reteveiul după ele:
— « Ce-mi tot secaţi apele mele? »

Morarul meu de ciudă crapă
Că nu mai are nici găini, nici apă.

Moștenitorul, risipind cu nepăsare,
Se bate pe un muc de lumînare.

ŢĂRANUL ŞI OAIA

Oaia fu, pe vremuri, într-o zi chemată
De ţăranul nostru,-n tîrg, la judecată.
Era tocmai vulpea-n jilţ judecător.
De o parte şi-alta, interogator.
Apoi, omul, oaia vor vorbi pe puncte,
Şi dovezi, cu acte şi cu amănunte.

Ce spunea ţăranul? — « La cutare dată
Mi-au lipsit găina ţarcă şi-o moţată,
Şi de dimineaţă, pe la ora şase,
N-am găsit din ele decît fulgi şi oase.
Nu putea să vie-n toiul nopţii gaia,
Şi-n ograda noastră era numai oaia. »

Ce răspunse oaia? — « În vorbita noapte,
Ştiu, ca şi vecinii, c-am dormit cît şapte.
Niciodată-n viaţă n-am fost bănuită
De vreo faptă strîmbă ori nelegiuită.
Niciodată nici un animal cu coarne,
Şi-ndeosebi oaia, n-a mîncat de carne. »

Care-i hotărîrea vulpii? — « Se respinge!
Pledoaria oii scuipă unde linge.
Urmele, ştiut e, hoţii şi le şterg
Unde fură noaptea şi pe unde merg.

Actele din care crima ei rezultă
Osîndesc pe oaie, ce mai vorbă multă?
În sus-zisa noapte, oaia, — să te-nchini, —
A stat toată vremea-n curte la găini.
Carnea de găină, — să te lingi pe bot, —
Ştim că e gustoasă și dulce de tot.
E cu neputință să nu fi poftit,
Şi era prilejul cel mai nimerit.
Prin urmare, Curtea drept a judecat,
Hotărînd că numai oaia le-a mîncat.
Şi, ca sancțiune, dreapta judecată
Hotărî să fie și executată.
Carnea va fi dată Curții, într-acelea,
Iară reclamantul îi primește pielea. »

ŢĂRANUL ŞI ŞARPELE

Cum se întîmplă uneori să pară
Împrietenită cu un om o fiară,
Aşa și şarpele viclean
S-a-mprietenit cu un sătean.
Îi sta în sîn sau se muta prin casă,
Se-ncolăcea în pat ori se lungea pe masă,
Se strecura-ntre boarfe, în dulap,
Şi omul îl iubea ca ochii lui din cap.
Cu-ncetul, pe la el
Nu mai dădură prietenii defel.
Săteanul întreba pe fiecare:
— « De ce mă părăsirăți, frăţioare?
Nu v-a primit cum trebuie nevasta?
Nu v-au plăcut bucatele? Ce-i asta? »
— « Ba, dimpotrivă, i-a răspuns Matei.
Dar nu mai sînteți doi, ci trei,
Şi-al treilea, umblînd pe la picioare,
Este făptură rea şi muşcătoare.
Oriunde stai şi-oricum te învîrtești,
Ești nevoit mereu să te ferești;
Că de jigania ta mică
Ni-i tuturora frică. »

Morala-n cîteva cuvinte:
Alege-ți prietenii cu luare-aminte.

ŞARPELE ŞI MIELUL

Turbată, vipera, încolăcită,
Cată numai să muşte şi ucidă.
Pe lîngă ascunzişul din buturuga ei
Păştea un miel de-o parte de alţi miei,
Fără să simtă, fără să o vadă,
Şi mielul cade pradă
Nevinovată, din senin,
A blestematului venin.
Pe neştiute, cît nici n-a clipit,
O muşcătură l-a şi otrăvit.
— « Ce ţi-am făcut? » întreabă-n agonie.
— « Poate-ai venit cu gîndul — cine ştie?! —
Să mă striveşti. De-aceea cere
Să te ucid, din vreme, punctul de vedere. »

Sînt şi-ntre oameni vipere şi şerpi,
Ascunşi în buturugă, otrăviţi şi sterpi,
Şi care
Se tem că toată lumea umblă să-i omoare.

PORCUL ŞI STEJARUL

Sătul de ghindă şi, aproape,
De ghiftuit și îndopat, să crape,
Se-ntinse porcul ca un domn
Şi trase, sforăind, un pui de somn,
Fără să aibă grije și habar,
La umbra-mbelșugatului stejar.

Cînd s-a trezit din vis, buimac,
S-a pus să scurme la copac,
Silindu-se din grohăit şi rît
Să-i treacă pînă-n noapte de urît.

— « Ce faci acolo, nătăfleață? —
L-a întrebat o cioară mai isteață. —
Tot dai cu nasul sub tulpină
Şi ai s-ajungi cu el în rădăcină.
Ce streche îndrăcită te apucă
Să te prostești atîta? că pomul se usucă! »

Răspunde porcul: — « Ei, şi dacă!
Usuce-se, să nu-i rămîie cracă,
Şi piară, de poftește, pe vecie.
De asta crezi că o să-mi pese mie?
Eu să am numai ghindă grasă,
De altceva nu-mi pasă. »

O voce se-auzì, ieșită chiar
Din ramurile de stejar:
— « Dacă te lasă gușa să te uiți în sus,
Ai să pricepi ce cioara de-alăturea ți-a spus.
Netrebnicule, ghinda ce te ține
Gras și obraznic, vine de la mine. »

Și prostul, ca și porcul, orb și trufaș, înjură
Tot ce-i știință, sfat și-nvățătură
Și pe-nvățați; și nici nu simt că vor
Să se îndoape doară cu bunul rodul lor.

DANȚUL PEȘTILOR

Primind în zilele lui albe
Stoluri de plîngeri și de jalbe,
Care priveau pe cei mai mari,
Judecători, bogați și demnitari,
Leul pierdu de tot răbdarea.
Se povestește întîmplarea
Că vru cu ochii lui să vadă
Cum se trăiește și se pradă.
Pe țărmul unui rîu zărește
Că un sutaş prinsese pește
Și că-l pusese viu pe un grătar
Și se zbătea de moarte peștele pe jar.
De milă, leul se răsti cumplit
La insul speriat și-ncremenit:
— « Cine ești tu, ce faci, smintit călău,
Vai și amar de capul tău,
De chinuiești sărmana lor făptură? »
— « Mărite țar, te-nșeli cu ce-ți văzură
Privirile, de sus și de departe.
Că nu se zbat, cum bănuiești, de moarte,
Ci bucuria îi însuflețește.
Sînt starostele peste pește,
Și-aci ne-am adunat, cînd ai venit,
Să îți urăm cu toții bun sosit. »
— « E-adevărat? Și cum o duc încai? »
— « Trăiesc, Mărite Doamne, ca în Rai,
Și ne rugăm ca Domnul să te ție
Veacuri întregi stăpîn pe-mpărăție. »

Dar totuş peştii pe grătar se zbat
Deasupra jarului cel blestemat.
— « Spune, de ce tot dau din cap și coadă
Și se zmuncesc să iasă din grămadă? »
— « Sînt fericiți. . . De bucurie
Că te-au văzut, îți joacă o chindie. »
— « Prea bine, zise leul, și l-a lins pe ceafă.
Să știi că te sporesc la leafă. »

S-a mai uitat la danțul pe grătar o dată
Și a plecat Măria Sa, înseninată.

PISICA ŞI PRIVIGHETOAREA

Prinzînd prin frunze o privighetoare,
Pisica ține prada între gheare
Şi o mîngîie cu un glas duios:
— « Nu te sfii deloc, te rog frumos.
Aud că-n cîntecele dumitale
Pui, dragă, bucurie, vis și jale
Şi treci, chiar printre gureșii semeți,
Ca prima voce dintre cîntăreți
Şi-nnebunesc ciobani și ciobănițe
La cîntecul acestei dulci gurițe.
Însăş cumătra vulpe te ascultă
Cu tresăriri și întristare multă.
Vreau să te-aud, cîntînd așa, și eu.
Nu te mai zbate, pentru Dumnezeu!
Nu-ți fie frică, n-am să te mănînc.
Hai, dă-mi și mie cîntul tău adînc.
Cîntă-mi ceva, cum știi, ca pe-nnoptate,
Şi te voi pune-ndată-n libertate,
Ca să te bucuri iarăș de pădure
Şi să te-ngîne lungile-i murmùre.
Îmi place muzica și mie,-n gînd,
Şi-adorm de multe ori cu ea, torcînd. »

Sărmana, însă, de privighetoare
De-abia mai răsufla, sfîrșită-n gheare.
— « Ei, te-ai gîndit, te-ai chibzuit, nu vrei
Să-mi cînți puțin și mie, un crîmpei? »

Privighetoarea scoase un suspin.
— « Așa puțin îmi pare prea puțin.
Cu-atîta lucru farmeci tu? Mă mir
Că lauda-ți plătește-atîta bir.
Asta-i puterea vocii admirate,
Un piuit rostit pe jumătate?
M-au plictisit cu el pisoii mei.
Atîta știi, că vrei sau că nu vrei,
Ceva fără sfîrșit și fără de-nceput.
Nu te pricepi și nu te-ai priceput.
La voce nici un gust n-am căpătat,
Vreau să te văd ce gust ai la mîncat. »
Pisica, iubitoare de cîntec, vorbăreață,
A și-nghițit pe biata cîntăreață.

O să vă spui o taină, la ureche,
O taină nici prea nouă, nici prea veche:
Privighetoarei, știu ca și bunicii,
Că-i este greu să cînte în ghearele pisicii.

OILE BĂLȚATE

Prinsese leul ciudă pe oile bălțate
Și-ar fi putut prea bine a le sfîrși pe toate.
Dar asta nu se-mpacă pe față cu-o coroană,
Ce nu stă bine-n codru, purtată de pomană.
Pentru anume vorbe, din pravili adunate,
Vedeți, e trebuință de-o umbră de dreptate.
Te scapi de oi, desigur, și, poate, dintr-odată,
Dar să-ți rămîie totuș fața de leu curată.

Iată-l chemînd doi sfetnici, pe vulpe și pe urs,
Și, dintr-o vorbă-ntr-alta, vorbirea cum a curs,
Se plînge lor, în taină, că ochii-ncep să-l doară
De cum zăresc bălțată-ntr-o turmă o mioară,
Și că, văzînd bălțate atît de multe oi,
Se teme să nu-și piardă și ochii amîndoi.
Copilăros la suflet și blînd, nu are știre
Ce-i de făcut, să scape mai iute de orbire.
— « De ce mai stai la gînduri? Dă ordin, majestate, —
Răspunse ursul, tare, — să fie sugrumate.
Și nimănuia, doamne, n-are să-i pară rău. »
Vulpea, de-alături, zise: — « Ghicit-am gîndul tău?
Tu nu vrei să verși sînge de oi nevinovat,
Și, preamărite, poate c-aș da și eu un sfat.

Dă ordin să se-ntindă pășunile bogate,
Să aibă hrană bună și multă, împărate,
Să zburde toată tîrla, cu mieii laolaltă,
O adăpare rece, și de scăldat o baltă.
Dar pentru că ciobanii din țara-mpărătească
Lipsesc, dă ordin iarăș ca lupii să le pască.
În felul ăsta, dulce trec oile pe rînd,
Și poate scapi de oaia bălțată mai curînd.
Pînă ce-or trece toate, treptat, jurîmprejur,
Le lași să se răsfețe într-un blajin huzur.
Dar orișice se-ntîmplă, tu stai tăcut departe.»

Părerea vulpii fuse primită, ca din carte.
Urmarea fu cea bună: cu oaia cea bălțată,
Pierì și turma albă, cu lîna fără pată.
Și știți ce spun gingàșii?... Că leul e om bun
Și răi sînt numai lupii!
N-o spun eu, ei o spun.

TUNURILE ŞI PÎNZELE

Cu tunuri şi cu pînze s-a întîmplat aşa:
Corabia, pe mare,-n talaze, se purta,
Şi tunurile grele, fără de zăbavă,
Se puseră cu pînzele-n gîlceavă.
Cu botul scos deasupra, către cer,
Se auzea pe mare glasul lor de fier.
— « I-auzi necuviinţă, de se poate,
La nişte cîrpe spînzurate,
Că îndrăznesc să spuie, pe dindos,
Că decît noi sînt de mai mult folos,
Ce mare lucru fac în drum, alene,
Cînd bate vîntul, că se umflă-n pene?
Trufaşe, se înnalţă din trei foi
Cu o mîndrie tîmpă peste noi.
Ce-atîta cutezanţă
La nişte petice de zdreanţă?
Noi, mulţumită nouă e stăpînă
Corabia pe marea talazelor bătrînă;
Noi, frămîntate-n lupte, cu-o sarcină anume,
Ne ducem spaima, moartea şi-nfrîngerea
prin lume.
Nu mai voim cu pînzele-mpreună
Să mai trăim. Ia scoală-te, furtună,
Şi zmulge-le pe toate din catarge.
Sfîşie-le, aruncă-le şi sparge. »

Zeul furtunilor din miazănoapte,
Boreu, dă drumul vînturilor șapte,
Marea se-ntunecă, se-ncruntă și se face munți,
Tunetul urlă, fulgeru-i lovește-n frunți.
N-a mai rămas nimic din pînze
În liniștirea unei după-prînze.
Corabia-n talaze, ca-n niște cimitire,
De-acum, pe dibuite, plutește în neștire,
Ca un coșciug cu tunuri: un buștean.
Ea întîlnește, iată, pe dușman,
Rămîne-n loc, pe unda nemișcată,
Fără de àripile de-altădată.
Și se descarcă împotrivă-i focul
Pe care i l-a scos în cale nenorocul,
Și s-a și dus, cu tunuri mari cu tot, la fund,
Lăsînd pe fața mării un rotogol rotund.

Morala-i cunoscută. Puterea țării vine
Din treburile toate, urzite strîns și bine.
Țin armele vrăjmașul de graniță departe,
Iar pînzele țin drumul cel drept, pe de-altă parte.

BOLOVANUL ȘI DIAMANTUL

Un diamant pierdut zăcea-n noroaie,
Amestecat cu drumul, murdar, după o ploaie,
Cînd l-a găsit un om, și, se-nțelege,
Că l-a și dus la rege,
Care l-a cumpărat și l-a-mbrăcat
În aurul cel mai curat.
Ajunse diamantul din zmîrc și glod, cucoane,
Podoaba prețuită a unei vechi coroane.

Aflînd pietroiul, cu mînie,
Ce i-a ajuns vecinul lui de murdărie
Și, dornic să ajungă și el așa ceva,
Tot aștepta să treacă cineva,
Și s-a rugat de un țăran drumaș
Să-l puie-n car, să-l ducă la oraș.

Și se gîndea în car: « Cum vine
Că, stînd alăturea de mine,
Eu să rămîi și să ajungă el?
Tot piatră sîntem, și-am trăit la fel.
Cînd m-or vedea la Curte așa de bolovan,
Simt c-am să stau pe-o pernă de rege sau sultan.

Dar sorții nu-s aceiași pe-acest nedrept tărîm.
Pietroiul fu, cu maiul, bătut în caldarîm.

MIRON

Mult vestit în tot orașul
Era Mìron bogătașul.
Nu-i pui numele aci,
Stihul pentru-a-l împlini,
Ci spre știre cum îl cheamă
Pe acest bărbat de seamă.
De vestit, era vestit
Ca bogat și ca zgîrcit.
Pretutindeni și în piață,
Lumea-l înjura și-n față,
Că avea în geamantane
Vreo mai multe milioane,
Fără să fi fost să dea
La săraci nici o parà.
Cîștigînd cu chin și spaimă,
Așadar, atare faimă,
S-a gîndit, s-a chibzuit
A nu fi și huiduit.
Și-a urzit un zvon anume
Pentru răspîndit în lume:
Că de-acuma înnainte,
Sîmbăta, cu-alte cuvinte,
Dă săracilor, de hrană,
Cîte-o masă de pomană.

Poarta-ntr-adevăr de-ndată
Nu-i mai stete încuiată
Şi ziceau mai toţi: — « Sărmanul,
Nici n-apucă bine anul
Şi-ajunge-n sapă de lemn ».
— « Nu se vede nici un semn
Despre asta, fiţi pe pace.
Ştie el, Miròn, ce face, —
Spuneau cei ce-au priceput
Ce va fi, de la-nceput. —
La sfîrşitul săptămînii,
Mìron îşi sloboade cîinii;
Pas de intră dacă poţi.
Cîinii vă socot de hoţi,
Şi-n loc să mănînci, să bei,
Te mănîncă-n curte ei. »
Zvonul însă tot a prins,
Ce-l iscase într-adins.
Lumea spune: — « De mirare
La Miròn aşa schimbare.
Dacă n-ar fi în ogradă
Cîinii tăbărîţi grămadă,
El şi-ar da, că-i suflet mare,
Şi cămaşa din spinare. »

Am văzut, mi s-a-ntîmplat,
Ce greu este de intrat
În clădirile mărețe.
Cîinii-ţi pun în roate beţe,
Şi Miriònii stau sătui,
Depărtaţi, ca-ntre statui.

MĂGARUL

În nu știu care zi, nici data,
Dar lumea era gata,
Și se-arăta încolo și încoace,
Pipernicit, dintr-alte dobitoace,
Un corci, căruia-i spunem, azi, măgarul.

Cel ce făcuse toate lui i-a greșit tiparul
Și a ieșit la soare un soi de dobitoc,
O mîță cu copite, o veveriță-n loc
De ce vedem noi astăzi cu oile la stînă.
Noul-venit subt soare, mîhnit, de-o săptămînă,
Căta să dea de-Acela care i se
Părea că frămîntîndu-l îl pocise.

Acela, fulgerînd în cer și-n mări
Și chibzuind și alte încercări,
Nu avea timp de risipit.
Dar, în sfîrșit, măgarul l-a găsit.

— « Ce să mă fac, — i-a spus, —
Că nu pot capul să-l ridic mai sus?
(Mărunt, mărunt, dar îngîmfat.)
Fă-mă să cresc înnalt, mai lung și mai legat,
Că nimeni nu mă bagă-n seamă
Și n-a aflat nici cum mă cheamă.

La elefanţi, la lei şi la pantere
Le-ai dat un trup ca lumea şi putere,
Şi pretutindeni vorba-i doar de ei şi ele.
De-aş fi măcar de statul sortit unei viţele
Şi nu greşeai măsura şi cîntarul,
Le-aş arăta eu cine e măgarul! »

Bătut la cap, din mic şi drăgălaş,
Mai-Marele-a făcut un uriaş,
Iar, poate că din răzbunare,
I-a dat şi-un glas de mii de ori mai mare,
Un răget care a cutremurat
Toţi codrii unde, mîndru şi bărbat,
Nu mai tăcea să cînte-n ghiersul lui.
Şi nu-i tihnea să iasă din scorburi nimănui,
Să vadă cum e fiara, ce colţi ar fi avînd
Şi cîte coarne,-mprăştiate sau la rînd,
În cap, în ghebă,-n coadă, năzdrăvanul.
Nici nu trecuse bine anul,
Şi s-a ştiut cu cine au de-a face
Înspăimîntatele, din codru, dobitoace,
Cînd dorul de-a răcni îl apuca.

Acù măgarul trage la sacà.

În pilda cu măgarul mă bate-a zice gura
Că vrea să fie mare, la văz, şi stîrpitura.
Sînt bune înnălţimea şi rangul, vreau să crez,
Dar ce folos de nu au nici sîmbure, nici miez?

NEGUSTORUL

Frecîndu-și mîinile de bucurie,
Un negustor se învîrtea prin prăvălie.
Își luase și-un nepot, ca să-l învețe
Negoțul, de cu tinerețe.

Făcuse pînă-n ziuă o saftea
Cu mușteriul care chiar pleca,
Și își chemă nepotul și-i spuse: — « Vezi, nepoate,
Așa se fac alișverișurile toate.
Nu-mi amintesc afacere mai bună
Să fi avut de mult, poate de-o lună. —
Și-i arăta în geam un loc. —
Am mai găsit un prost de dobitoc.
Postavul cela putred, din vitrină,
I l-am vîndut ca marfă de mare preț, streină.
Iată și teancul de hîrtii.
Numără bine, cincisprezece mii. »

Nepotul numărase banii-ncet și rar.
— « Păstrează-i de sămînță, — îi zise, — 'n buzunar.
Să nu te superi. Nu știu care-a fost,
Din mușteriu și negustor, mai prost.
Unchiule dragă, bine numărate,
Hîrtiile-s falsificate. »

CÎINELE ȘI IAPA

La un țăran, odată,-n bătătură,
Iapa de plug și cîinele-ncepură
În vrednicii și munci să se măsoare,
Că ce foloase-aduce fiecare.
— « Din parte-mi, — zise cîinele, — cucoană,
Eu te pot lua din curte și la goană.
Atîta știi să faci, să cari, să ari,
Nu ești în stare de lucrări mai mari.
Te poți cumvà, tu, potrivi cu mine,
Cînd zi și noapte, știe orișicine,
Nu am măcar o clipă de răgaz,
Ziua cu turma, noaptea la zaplaz,
Pază-n pășune, pază în ogradă,
În vreme ce tu paști și dai din coadă? »
— « Așa e, — spuse iapa, — dar ia zi,
De nu ar eu, mai ai tu ce păzì? »

ŞTIUCA

Ştiuca fu chemată,
Deci, la judecată.
Plin de supărare,
Heleşteul are
Sute de dovezi
Şi poţi să le crezi:
Ştiuca acuzată
E o zvăpăiată.
A şi fost adusă,
Tristă catrafusă,
'Ntinsă-ntr-o copaie,
Pe pleavă şi paie.

Sus, în dreptul morii,
Stau judecătorii:
Doi măgari pe labe,
Două iepe babe,
Cu doi ţapi cu cioc,
Vulpea — ce noroc! —
Este procuror.
Umblă prin popor
Vorba, pe furiş,
Şi prin păpuriş,
Că ştiuca hrăneşte
Pe vulpe cu peşte.

Fără părtinire,
Nici cusur subțire,
Știuca judecată
Iese vinovată,
Și osînda dată
E îngrozitoare:
La spînzurătoare!
Vulpea spune, cică
E pedeapsa mică:
— « Onorată Curte,
În cuvinte scurte,
Eu sînt de părere
Că acum se cere
Să dăm pildă, una,
Pentru totdeauna,
Și ca niciodată —
Trebuie-nnecată. »

Bravo judecată!
Curtea-i luminată.

Știuca, la zăgaz,
Fu zvîrlită-n iaz.

DREGĂTORUL

Un demnitar avuse și dînsul, în sfîrșit,
Un merit, în vechime, și-anume: c-a murit.
Iar după datini scrise, fu judecat în Iad:
Pe unde se născuse, ce-a fost și-n care grad?
Fusese din născare în Persia satrap,
Dar rangul dîndu-i multă bătaie, deci, de cap,
Și sănătatea fiindu-i prea șubredă, pusese
Un grămătic să-i vadă-n ținut de interese.
— « Tu ce făceai? ce treabă? »
— « Făceam și eu ca tata,
Mîncam, dormeam, beam bine și iscăleam
de-a gata. »
Eac dădu sentința: — « Iute cu el în Rai ».
Uimit, Mercur rămase aproape fără grai.
— « Dar unde ți-e dreptatea cu-asemenea
sentință? » —
Zise, uitînd de treaptă și bună-cuviință.
— « Tu nu știi socoteala și treaba cum a fost.
Nu vezi că răposatul a fost un mare prost?
Dacă avînd atîta putere în ținut,
Să vadă el de cîrmă și trebi ar fi putut,
Nenorocea o țară și-o pustiia pe toată.
Deci, merită sentința și Raiul ca răsplată. »

Văzui și eu deunăzi o mai-mărime care
Își are-n Rai, din vreme, plătită o intrare.

CUCUL ȘI COCOȘUL

— « Dragă cocoșele, ce frumos mai cînți! »
— « Cuc duios, cu vocea ta mă înspăimînți,
Căci răsună codrul cînd începe lin.
Nu-i în toată lumea cîntec mai divin. »
— « Fără lingușire, eu, pe tine, dragă,
Să te-ascult, aș pune viața mea întreagă.
De cum taci din cîntec, lipsa ta mă doare,
Și să-nnalți iar vocea ard de nerăbdare.
Cum, de unde-ți vine? stau și-ascult smerit.
Cîntecele tale m-au încremenit.
Mic cît ești trupește la măsurătoare,
Bați și-nfrîngi cu ghiersul pe privighetoare. »
— « Mulțumesc, cumetre; cred că nici în vis
N-ai asemănare, nici în Paradis.
Martor mi-e pădurea, că din tinerețe
Vede și ascultă mii de cîntărețe. »
Vrabia, de còlo, zise: — « Se-ntrecură,
Că decît la voce, sînt mai buni de gură.
Dați-i înnainte, pîn' la răgușeală.
Laudele voastre pe-amîndoi vă-nșeală.
N-aveți laolaltă nici un soi de rost.
Lauda e bună, cîntecul e prost. »

De ce oare cucul măgulea cocoșul,
Aducîndu-i, darnic, laude cu coșul?
Fiindcă și cocoșul, mîndru și năuc,
Să-l ridice-n slavă, lăudînd pe cuc.

LUPUL ŞI OILE

Nemaiputînd să aibă turma pace
De lupi, guvernul peste dobitoace
A luat măsurile mai potrivite
Ca oile să fie ocrotite,
Şi-a-nfiinţat un sfat, ca după carte,
Alcătuit cu lupi, în mare parte.
Căci şi-ntre lupi se mai găsesc destui
Cuminţi şi părinteşti, cînd sînt sătui.
Ei dau tîrcoale stînelor şi zic
Că n-au de răfuit cu nimenea nimic.
Atunci, de ce să n-aibă şi ei drept
Să dea în sfat şi-un sfat mai înţelept?
Dacă un staul trebuie păzit,
Nici lupul nu se cade prigonit.
Deci, adunat tot sfatul, se-nţelege,
A întocmit cu sfetnicii o lege,
Pe care-o scriu cuvînt după cuvînt:

« De s-ar simţì ceva, din cînd în cînd,
Că lupii vin cu gînduri rele,
Să îi înşfece oile, de piele,
De pielea cefii, şi tîrîş să-i ducă
La judecată-n codru, cum apucă,
Într-un desiş, cel mai învecinat ».

E-o lege cugetată cumpătat,
Numai că, iată, vezi şi dumneata,
Deşi s-a spus că nu mai merge-aşa,
Să-şi facă lupul tot de cap,
Tot el rămîne gîde şi casap.
Fie pîrît sau fie că-i pîrîş,
O duce numai lupul pe oaie-n crîng tîrîş.

CUPRINS

PE MARGINI DE PAGINI

FABULE

Theophrast

La Fontaine

I. A. Krîlov